

Bestuursverslag PRO Dokkum

2022

VAN REE ACCOUNTANTS

Ondertekend door R. van der Weerd-HAMSc
op 26-07-2023 18:18:52 aan de hand van IR: xxx5252

"Werk maken van werk"

Bestuursverslag PRO Dokkum – 2022

Bestuursnummer 42606

Vaststelling

Het bestuur van de Stichting voor Christelijk Praktijkonderwijs in Noord-Oost Friesland biedt u hierbij haar bestuursverslag en jaarrekening 2022 aan.

Deze rapportage is ingericht conform de bepalingen en richtlijnen uit het Burgerlijk Wetboek en de richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving ('RJ-bundel'), alsmede het aparte hoofdstuk RJ 660 voor onderwijsinstellingen.

De rapportage bestaat uit een bestuursverslag en een jaarrekening, alsmede de bijbehorende overige gegevens. De betreffende onderdelen zijn onlosmakelijk aan elkaar verbonden. Dat houdt in dat de informatie opgenomen in de jaarrekening van overeenkomstige toepassing is op het bestuursverslag en dat de informatie opgenomen in het bestuursverslag van overeenkomstige toepassing is op de jaarrekening.

Dit bestuursverslag 2022 is op 20 juni 2023 vastgesteld door het bestuur van de Stichting voor Christelijk Praktijkonderwijs in Noord-Oost Friesland en is op 6 juni 2023 aangeboden aan de Medezeggenschapsraad van PRO Dokkum.

Mw. Drs. C.W.J. Broeren

Interim-dagelijks bestuurder

Deze rapportage is vastgesteld d.d. 20 juni 2023 door de bestuursleden:

Dhr. F.G. Visser
voorzitter

Mevr. S.M. Ensel - Boonstra
lid

Mevr. K.J. van Westrhenen
lid

Mw. Drs. C.W.J. Broeren
Interim-dagelijks bestuurder

Inhoud

1. Voorwoord	5
2. Verplichte thema's vanuit wet- en regelgeving	5
2.1 Treasurybeleid: Beleidsregel investeren met publieke middelen in private activiteiten	5
2.2 sectorspecifiek	5
2.2.1 Verantwoording besteding extra middelen werkdrukverlaging	5
2.3 maatschappelijke thema's voortgezet onderwijs	6
2.3.1 Strategisch personeelsbeleid	6
2.3.2 Passend onderwijs	7
2.3.3 Allocatie van middelen	8
2.3.4 Toetsing en examinering	8
2.3.5 Nationaal Programma Onderwijs (NPO)	8
3. Visie en besturing	9
3.1 Visie	10
3.1.1 Doelstelling van de organisatie (missie en visie)	10
3.1.2 Aanduiding van het beleid en de kernactiviteiten	10
3.2 Besturing	10
3.2.1 juridische structuur	10
3.2.2 Interne organisatiestructuur	10
3.2.3 Belangrijke elementen van het gevoerde beleid	10
3.2.4 Zaken met een politieke of maatschappelijke impact (overheidsprioriteiten) ..	11
3.2.5 informatie over maatschappelijke aspecten van het 'ondernemen'	11
3.2.6 vermelding van de samenwerkingsverbanden waarbij de rechtspersoon aangesloten is	11
3.2.7 Ontwikkelingen bij of in relatie tot verbonden partijen, waaronder samenwerkingsverbanden.	12
3.3 Naleving branchecode	12
3.3.1 Ontwikkelingen op het gebied van governance	12
3.3.2 Vermelding van de code goed bestuur die gehanteerd wordt	12
3.3.3 Vermelding van de afwijkingen van deze code en een toelichting daarop	12
3.3.4 Wijze waarop horizontale verantwoording wordt ingevuld	12
3.4 Verslag toezichthoudend orgaan (zie bijlage)	13
3.5 Omgeving	13
3.5.1 Afhandeling van klachten	13
3.5.2 Ontwikkelingen op het gebied van internationalisering	13
3.5.3 verwachte toekomstige ontwikkelingen op het gebied van internationalisering	13
3.5.4 verantwoording aan belanghebbenden zoals MR en gemeente	13
4. Risicomanagement	13
4.1 Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden	13
4.2 Risicoprofiel	14
5. Bedrijfsvoering	15
5.1 Bedrijfsvoering	15
5.1.1 zaken in het afgelopen jaar met behoorlijke personele betekenis	15
5.1.2 Toelichting op de belangrijkste personele ontwikkelingen in het afgelopen jaar m.b.t personeel	15

5.1.3 Gevoerde beleid inzake de beheersing van uitkeringen na ontslag	15
5.1.4 vergoedingen en declaraties van alle leden van het college van bestuur	15
5.1.5 Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen in het afgelopen jaar betreffende huisvesting	16
5.1.6 Financiële positie op balansdatum inclusief toelichting en gebruik.....	17
5.1.7 Toelichting op de ontwikkeling van de balansposten.....	19
5.1.8 Toelichting op het resultaat en wat daaraan heeft bijgedragen	19
5.1.9 Analyse van de uitkomsten van de exploitatie in relatie tot de begroting	19
5.1.10 Toelichting op het investeringsbeleid, de investeringen in het boekjaar en de verwachte toekomstige investeringen.....	19
5.1.11 Toelichting op kasstromen en financiering	19
5.1.12 Informatie over financiële instrumenten	20
5.1.13 In control statement	20
5.1.14 Toelichting op de belangrijkste ontwikkeling in het afgelopen jaar m.b.t. de interne en externe kwaliteitszorg.....	20
5.2 Onderwijsprestaties en onderwijskundige zaken	21
5.2.1 Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen van het afgelopen jaar.....	21
5.2.2 Onderwijsprestaties	21
5.2.3 Onderwijskundige en onderwijs programmatische zaken	22
5.2.4 Informatie over de toegankelijkheid en het toelatingsbeleid	22
5.3 Duurzaamheid	22
6. Toekomstige ontwikkelingen.....	22
6.1.1 Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van onderwijs.....	23
6.1.2 Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van onderzoek.....	23
6.1.3 Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van kwaliteitszorg	23
6.1.4 Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van personeel.....	23
6.1.5 Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van huisvesting	23
6.1.6 Toelichting op het investeringsbeleid, de investeringen in het boekjaar 2022 en de toekomstige investeringen	23
6.1.7 Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid	24
6.2 Continuïteitsparagraaf	24
6.2.1 A.1 Kengetallen	24
6.2.2 A.2 Meerjarenbegroting	25
Rapportage toezichthoudend orgaan	28
1. Verantwoording wettelijke taken	28
2. Verantwoording op grond van de code goed bestuur.....	30
2.1 Inrichting toezichthoudend orgaan	30
2.2 (neven)functies toezichthoudend bestuurders en dagelijks bestuurders.....	31
2.3 Jaarlijkse evaluatie van het eigen functioneren	31
2.4 Proces controle door de accountant	32
2.5 Vermenging bestuurs- en toezichthoudende functie	32

1. Voorwoord

De stichting voor Christelijk Praktijkonderwijs in Noord-Oost Friesland, PRO Dokkum, is sinds 26 september 2022 weer een zelfstandige stichting met één school waar 197 leerlingen praktijkonderwijs volgen. De school kreeg voor 2022 een formatie van 29,3 fte voor inzet personeel, heeft een eigen schoolgebouw met grote praktijklokalen en een ruim schoolplein.

De school bevindt zich op een campus samen met de vakschool van het Dockinga College en het ROC Firda Dokkum.

Sinds 26 september 2022 heeft de stichting weer een eigen bestuur, bestaand uit een bezoldigd dagelijks bestuurder en drie toezichthoudend bestuurders. Vanwege de omvang van de stichting is gekozen voor een one tier model

Voor 26 september bestond het bestuur uit een bezoldigd dagelijks bestuurder in een personele unie met de vereniging Dockinga College en vijf toezichthoudend bestuursleden voor de stichting en voor de vereniging. De personele unie is in 2012 opgericht bij statutaire akte. Op 26 september 2022 is de akte gewijzigd gepasseerd bij notariskantoor Trip.

2. Verplichte thema's vanuit wet- en regelgeving

2.1 Treasurybeleid: Beleidsregel investeren met publieke middelen in private activiteiten

De stichting maakt geen gebruik van financiële derivaten om de financiële risico's die verbonden zijn aan activiteiten te beheersen. De stichting heeft in 2022 geen beleggingen. Er is geen sprake van langlopende financieringen met variabel rentende leningen.

2.2 sectorspecifiek

2.2.1 Verantwoording besteding extra middelen werkdrukverlaging

De gelden voor werkdrukvermindering bedroegen in 2022 ongeveer 90.000 euro.

In het kader van de werkdrukvermindering zijn er afspraken gemaakt en maatregelen getroffen over de hoeveelheid vergaderingen en de wijze waarop de diverse vergaderingen zijn opgenomen in de jaaragenda. Verder zijn er afspraken gemaakt over de invulling van de roostervrije dagen, de IOP-besprekingen, workshops en de invulling van het mentoraat.

Netwerkbijeenkomsten

Alle scholen voor praktijkonderwijs in Fryslân organiseren in onderling overleg netwerkbijeenkomsten. Collega's worden gefaciliteerd om aan deze

netwerkbijeenkomsten deel te nemen. Collega's die, om welke reden dan ook, niet kunnen deelnemen aan een netwerk worden in de gelegenheid gesteld om op de eigen locatie aan de eigen (vakinhoudelijke) ontwikkeling te werken.

Roostervrije dagen

Voorafgaand de zomervakantie zijn vier roostervrije dagen opgenomen in de jaaragenda.

Doel van deze vier roostervrije dagen is om een ieder in de gelegenheid te stellen om het schooljaar af te ronden en de nodige voorbereidingen te treffen voor het komend schooljaar.

Vergaderfrequentie

De diverse vergaderingen zijn volgens een vastgesteld aantal vergadermomenten en middels een vaste systematiek op een vast moment in de week in de jaaragenda opgenomen.

IOP-besprekingen

Twee maal per jaar vinden de IOP-besprekingen plaats. Van de vier ingeroosterde vergaderingen is er tweemaal een verkort rooster opgenomen in de jaaragenda.

Workshops

Er is afgesproken het aantal workshops te reduceren; eenmaal per jaar vindt er een workshop plaats.

Mentoraat

De invulling van het mentoraat en de wijze waarop de mentoren de leerlingen toegewezen krijgen vindt plaats via een bepaalde verdeelsleutel. Deze zogenaamde verdeelsleutel en de wijze waarop invulling wordt gegeven aan het mentoraat zorgt ervoor dat er een juiste balans is tussen het aantal leerlingen en het aantal mentoren.

Daarnaast is het bij het mentoraat behorende huisbezoek aangepast: het jaarlijks huisbezoek is teruggebracht naar een tweejaarlijks huisbezoek, waarbij wel nadrukkelijk gemeld dat de school waarde hecht aan het blijven organiseren van de huisbezoeken.

2.3 maatschappelijke thema's voortgezet onderwijs

2.3.1 Strategisch personeelsbeleid

Eind 2022 heeft de stichting 29,3 fte aan personeel in dienst. Dit is inclusief tijdelijk personeel i.v.m. inzet NPO gelden.

Door SHRM koppelt een school de onderwijskundige doelen aan de professionele ontwikkeling van onderwijspersoneel en de ontwikkeling van de school als lerende organisatie. Het op een hoger plan brengen van het strategisch personeelsbeleid is ook voor PRO Dokkum van belang. Gelukkig kunnen we nog

steeds voldoende personeel (OP en OOP) vinden. Mensen die zich verbonden voelen met de doelgroep leerlingen van het praktijkonderwijs.

Ook in 2022 heeft het kabinet extra middelen ter beschikking gesteld om SHRM te versterken. Het gaat om eenzelfde bedrag als in 2021 namelijk 93,90 per leerling, op 197 leerlingen (teldatum 1-10-2022). Bij elkaar zo'n 18.000 euro. De extra middelen zijn ingezet om SHRM in het nieuwe schoolplan een goede plek te kunnen geven.

Werving en selectie

De bevoegdheden om les te geven in het praktijkonderwijs wijken af van het voortgezet onderwijs. Zo is het voor avo vakken gebruikelijk om leraren met een pabo bevoegdheid aan te stellen en zijn er voor de praktijkvakken, naast bevoegde leraren, instructeurs nodig om kleine groepen te kunnen begeleiden. Voor het eerst zijn er bij PRO Dokkum onderwijsassistenten met een mbo-opleiding voor ondersteuning avo vakken aangesteld.

Professionaliseringsactiviteiten

In 2022 is wederom een programma met e-wise modules aangeboden. Hier is beperkt gebruik van gemaakt en eind 2022 is e-wise gestopt.

Doordat alle aandacht uitging naar de fusie en het uiteindelijk niet doorgaan van de fusie tot de Onderwijsgroep Fierder, is er in 2022 weinig aan professionalisering gedaan. Wel is er gewerkt aan het nieuwe schoolplan 2023-2027 waarin ambities en doelen staan die in het kader van strategisch personeelsbeleid verder uitgewerkt gaan worden.

Evaluatie

Er is een SWOT analyse gemaakt waarin op SHRM gebied geen speerpunten naar voren kwamen. Wel staan er enkele ambities in het nieuwe schoolplan waaronder de ambitie om startende assistenten/instructeurs en startende leraren nog beter te begeleiden. Verder is de ambitie om de komende jaren meer werk te maken van de school als lerende organisatie. Het team definieert zichzelf als 'familiecultuur', men kent elkaar door en door en respecteert elkaar.

2.3.2 Passend onderwijs

De stichting maakt deel uit van het samenwerkingsverband VO Fryslan Noard. Het samenwerkingsverband (SWV) verstrekt onderbouwd door de school toelaatbaarheidsverklaringen (TLV) tot het praktijkonderwijs. Leerlingen zijn alleen met een TLV toelaatbaar tot de school. Werkwijze, criteria en begrenzing van de mogelijkheden van de school staan beschreven in het school ondersteuningsplan (SOP).

Het SWV heeft gekozen voor een combinatie van het schoolmodel en het expertisemodel. Dit betekent dat er jaarlijks een bedrag (in 2022 was het zo'n 28.000 euro) naar de stichting overgemaakt wordt om ondersteuning boven het niveau van basisondersteuning te verzorgen. De school maakt hiervoor een handelingsgericht ontwikkelingsperspectief (OPP), maatwerk voor de leerling

bovenop het reguliere maatwerktraject dat beschreven staat in het individuele OPP, het IOP.

2.3.3 Allocatie van middelen

Bij allocatie van middelen gaat het om beleidsrijk begroten. Met de vereenvoudiging van de bekostiging is beleidsrijk begroten belangrijker dan ooit. Er is immers geen onderscheid meer tussen materiele en personele bekostiging en schommelingen in aantallen leerlingen moeten voor meerdere jaren in kaart gebracht worden om niet overvallen te worden door te veel of te weinig personeel, lokalen, leermiddelen etc.

De begroting 2022 is deels conform de uitgangspunten uitgevoerd. Voor wat betreft het personele deel van de bekostiging liepen de contracten gewoon door. Materieel bleek het niet mogelijk om in 2022 het investeringsplan uit te voeren. Investerings zijn doorgeschoven naar 2023.

In 2022 is 120.132 euro afgedragen om voor 13% bij te dragen aan het salaris van de dagelijks bestuurder en de vergoedingen voor de toezichthouders. De middelen zijn voor 80% gebruikt voor bekostiging van het personeel inclusief de 13% voor het bevoegd gezag, in totaal 96.495 euro personeel. Daarnaast is 23.637 euro gebruikt voor materiële kosten van bevoegd gezag en bestuursbureau.

Na 1 augustus en tot 26 september 2022 is er niet meer afgedragen en is er door Fierder Onderwijs gefactureerd.

2.3.4 Toetsing en examinering

Het onderwijs aan de school is gericht op leerlingen die niet in staat zijn een vmbo diploma te behalen, het onderwijs is praktijkgericht. De school heeft geen programma van toetsing en afsluiting (PTA). Wel krijgen leerlingen de gelegenheid om certificaten te behalen (voor de resultaten zie de schoolgids) en ontvangen de leerlingen aan het einde van hun schoolloopbaan het landelijk erkende diploma praktijkonderwijs.

2.3.5 Nationaal Programma Onderwijs (NPO)

Uit de toegekende NPO gelden heeft de stichting voor 2022 het bedrag van 170.429 euro in de begroting opgenomen.

Het bedrag is besteed aan:

Interventies C - gericht op de sociaal-emotionele en fysieke ontwikkeling van leerlingen

Interventies E - gericht op (extra) inzet van personeel en ondersteuning

Interventies F - gericht op faciliteiten en randvoorwaarden

In het tweede kwartaal zijn de ingezette interventies geëvalueerd binnen de diverse teams. Dit heeft erin geresulteerd dat de gekozen interventies voor schooljaar 2022-2023 onveranderd zijn ingezet.

De middelen zijn als volgt besteed:

E - Inzet van onderwijsassistenten 2,25 fte - meer tijd en gelegenheid om in kleine(re) groepen te werken aan de cognitieve- en praktische ontwikkeling. Daarnaast is door de inzet van onderwijsassistenten tijd beschikbaar voor de mentoren om extra aandacht te kunnen schenken aan het sociaal-emotioneel welbevinden van de leerling.

C - Inzet psychologisch medewerker 0,1 fte - door de inzet van een psychologisch medewerker wordt er, middels het afnemen van tests, gekeken op welke domeinen van het sociaal-emotioneel functioneren of op welke gebieden van de executieve functies de leerling extra ondersteuning behoeft. De resultaten van de afgenomen tests geeft de mentor de nodige inzichten ten aanzien van een vervolgtraject.

C - Inzet School Maatschappelijk Werk 0,2 fte - de hulp en ondersteuning vanuit het schoolmaatschappelijk werk richt zich op leerlingen en ouders én op onderwijspersoneel. De schoolmaatschappelijk werker is daarmee de verbinding tussen onderwijs en zorg. Uitgangspunt is problemen bij leerlingen en ouders in een zo vroeg mogelijk stadium te signaleren. Het SMW richt zich op de volgende gebieden: het vergroten van de weerbaarheid van de leerlingen, omgaan met vervelende gebeurtenissen, hoe om te gaan met (verschillende) emoties en het vergroten van sociale vaardigheden.

F - Daarnaast zijn er voor de diverse fasen tal van **extra excursies en culturele- en sportactiviteiten** georganiseerd welke ten doel hebben gehad het bevorderen van het sociaal- emotioneel welbevinden van de leerlingen en het sturen op de sociale binding.

3. Visie en besturing

Inleiding

In 2022 is door het bestuur van PRO Dokkum en het Dockinga College (de personele unie) toegewerkt naar fusie van vier besturen in Noord-Oost Friesland tot één groot christelijk schoolbestuur Fierder Onderwijs met vier zelfstandige scholen waaronder PRO Dokkum. De besturingsfilosofie is gebaseerd op een bestuurlijke fusie met een centraal college van bestuur en een centrale dienst voor alle vier de scholen. De vier scholen met hun nevenvestigingen behouden een eigen identiteit en hebben allen een eigen directeur met een aantal teamleiders.

De stichting PRO Dokkum heeft zich uiteindelijk niet aangesloten bij de fusie tot Fierder Onderwijs en is in september 2022 overgegaan tot gewijzigde statuten met een bezoldigd dagelijks bestuurder, drie toezichthoudend bestuurders, een directeur en drie fase-coördinatoren.

In dit bestuursverslag besteden we aandacht aan de periode na de ontvlechting van de personele unie.

3.1 Visie

3.1.1 Doelstelling van de organisatie (missie en visie)

De visie van de zelfstandige stichting is om een school voor praktijkonderwijs in stand te houden voor leerlingen met een toelaatbaarheidsverklaring praktijkonderwijs en woonachtig in Noord-Oost Friesland.

3.1.2 Aanduiding van het beleid en de kernactiviteiten

Het gaat om leerlingen die niet in staat zijn om een startkwalificatie voor de arbeidsmarkt te halen en die wel door veel praktisch onderwijs een plek op de arbeidsmarkt kunnen verwerven. Het uitstroomperspectief is arbeid. Het motto van de school is dan ook "werk maken van werk".

3.2 Besturing

3.2.1 juridische structuur

De juridische structuur is een stichting. Het dagelijks bestuur is in handen van een bezoldigd bestuurder voor 0,3 fte. Vanaf 26 september was dat een interim-dagelijks bestuurder die als belangrijkste taak kreeg om te zorgen voor realisatie van de ontvlechting met de personele unie en het zorgen voor een bestuur dat aan de eisen van de Wet op het Voortgezet Onderwijs voldoet. Vanaf 26 september 2022 is er een klein toezichthoudend bestuur geformeerd (one tier), in eerste instantie uit de voorzitter en de twee leden van 'oude' toezichthoudend bestuur. Begin november is een nieuwe voorzitter gevonden waaraan de voorzittende taken zijn overgedragen.

Het toezichthoudend bestuur beschouwt zich als een overgangsbestuur om in een periode van vier jaar toe te werken naar samenwerking of fusie met een groter bestuur. De in 2023 aan te stellen dagelijks bestuurder krijgt een projectaanstelling van vier jaar, enerzijds om rust en voortgang te creëren en anderzijds om op zoek te gaan naar een toekomstig partnerbestuur.

3.2.2 Interne organisatiestructuur

In november 2022 is een herzien managementstatuut door het bevoegd gezag geaccordeerd met instemming van de MR. In het managementstatuut is geregeld wat de taken en verantwoordelijkheden van de dagelijks bestuurder, de directeur en de fase-coördinatoren zijn.

3.2.3 Belangrijke elementen van het gevoerde beleid

Na de zomer was het beleid gericht op het inrichten van een nieuwe bestuurlijke organisatie, inclusief het aangaan van een contract met een administratiekantoor dat de financiële en personele administratie van het bestuursbureau van het Dockinga College kon overnemen. De leerlingenadministratie werd overgenomen door het stafbureau van Pro Dokkum. Alle andere contracten zoals schoonmaak, ICT, accountant, licenties zijn in het najaar van 2022 geregeld.

3.2.4 Zaken met een politieke of maatschappelijke impact (overheidsprioriteiten)

De overheid heeft in krimpgebieden, zoals Noord-Oost Friesland, sterk ingezet op het stimuleren van fusie. Door het bestuur van PRO Dokkum en het Dockinga College is gekozen voor een bestuurlijke fusie met besturen in Buitenpost en Drachten met behoud van brin. Het beleid van de overheid is voor praktijkonderwijs eveneens sterk gericht op fusie en er is zelfs een beleid gericht op vereenvoudiging van de procedure voor te fuseren scholen voor praktijkonderwijs.

Het onderwijsstelsel is in Nederland gericht op zelfstandige schoolbesturen met een hoge mate van eigen verantwoordelijkheid en daartegenover vraagt de overheid om uitgebreide verantwoording van de bekostiging en waarborg voor de kwaliteit van het onderwijs. Van een schoolbestuur met één school vraagt de overheid evenveel inspanning als aan een groot schoolbestuur.

De opheffingsnorm voor praktijkonderwijs ligt momenteel op 70 leerlingen.

3.2.5 informatie over maatschappelijke aspecten van het 'ondernemen'

De maatschappelijke impact van het praktijkonderwijs is groot. Het gaat om leerlingen met een licht verstandelijke handicap die met veel begeleiding en individuele aandacht de stap van kind naar jong volwassene gaan maken. Goed praktijkonderwijs betekent voor hen een stap op de arbeidsmarkt en een goede basis voor een zelfstandig leven als volwassene. De school kent vrijwel geen uitval van leerlingen en zorgt daarmee voor een goede basis voor leerlingen in het noordoosten van Friesland.

3.2.6 vermelding van de samenwerkingsverbanden waarbij de rechtspersoon aangesloten is

De stichting maakt deel uit van de coöperatie Fricolore waarin alle stichtingen voor christelijk voortgezet onderwijs in Friesland verenigd zijn. In 2022 is een beweging op gang gekomen om intensiever te gaan samenwerken met de stichtingen voor openbaar voortgezet onderwijs in Friesland.

Regionaal participeert het bestuur in het bestuurlijk overleg over de krimp in Noord-Oost Friesland.

Het samenwerkingsverband VO Fryslan-Noard (VO-2101)

De dagelijks bestuurder van de stichting is lid van het toezichthoudend bestuur van het samenwerkingsverband. De dagelijks bestuurder staat geregistreerd bij de kamer van koophandel en er wordt geen vergoeding voor de werkzaamheden uitgekeerd. De directeur maakt deel uit van het schoolleidersoverleg en de zorgcoördinator neemt deel aan het coördinatorenoverleg. Een personeelslid is in 2022 toegetreden tot de ondersteuningsplanraad van het samenwerkingsverband.

3.2.7 Ontwikkelingen bij of in relatie tot verbonden partijen, waaronder samenwerkingsverbanden.

De stichting ontvangt jaarlijks een bedrag van ongeveer 14.000 euro van het samenwerkingsverband en aan het einde van het jaar wordt het overschot verrekend. Over 2022 is door het samenwerkingsverband ongeveer 28.000 euro overgemaakt. De middelen zijn besteed aan extra ondersteuning van leerlingen door het zorgteam van de school.

Het samenwerkingsverband VO Fryslan-Noard kreeg in 2022 een vierjaarlijks onderzoek door de Inspectie van het Onderwijs. Op PRO Dokkum werd in december 2022 een verificatie-onderzoek uitgevoerd. De oordelen van het inspectieteam waren voldoende tot goed.

3.3 Naleving branchecode

3.3.1 Ontwikkelingen op het gebied van governance

De stichting heeft in de zomer van 2022 een keuze moeten maken voor one tier of two tier model. De twee modellen zijn door het notariskantoor Trip (notaris Kanter Breuker) uitgewerkt in voorbeelden wijziging akte. Uiteindelijk is gekozen voor het one tier model, met een dagelijks bestuurder en drie toezichthoudend bestuurders. De voornaamste reden om hiervoor te kiezen is de wens van het bestuur om binnen vier jaar te fuseren met een grotere stichting.

3.3.2 Vermelding van de code goed bestuur die gehanteerd wordt

Het bevoegd gezag gaat uit van de code Goed Onderwijsbestuur VO van de VO raad.

De code is bedoeld om bewustwording van, kritische reflectie door en waarde gedreven handelen van bestuur en intern toezicht te stimuleren. Wij volgen het hoofdthema 'het creëren en zichtbaar maken van publieke waarden' en dit doen we door regionale samenwerking, participatie in het samenwerkingsverband VO en door een goede rolverdeling tussen dagelijks bestuurder en intern toezichthouders. Rolvastheid was in 2022 het leidend principe voor het nieuwe startende bevoegd gezag.

3.3.3 Vermelding van de afwijkingen van deze code en een toelichting daarop

Er is niet afgeweken van de code Goed Onderwijsbestuur van de VO raad

3.3.4 Wijze waarop horizontale verantwoording wordt ingevuld

De dagelijks bestuurder rapporteert iedere vier maanden aan het toezichthoudend bestuur over de financiën en begroting, personele ontwikkelingen, resultaten en kwaliteit van het onderwijs.

Het managementteam verantwoordt zich conform het managementstatuut tweemaal per jaar aan de dagelijks bestuurder, in februari en september, over de uitvoering van het onderwijs, de personele formatie en de uitgaves in het kader van het toegewezen budget.

3.4 Verslag toezichthoudend orgaan (zie bijlage)

3.5 Omgeving

3.5.1 Afhandeling van klachten

Er zijn geen klachten ontvangen

3.5.2 Ontwikkelingen op het gebied van internationalisering

De school heeft geen beleid op het gebied van internationalisering. Wel maken leerlingen in de bovenbouw onder schooltijd een reis naar het buitenland.

3.5.3 verwachte toekomstige ontwikkelingen op het gebied van internationalisering

Naast de buitenlandreis gaat er een verkenning plaatsvinden om in het kader van de stedenband Dokkum-Fulda (Duitsland) een band aan te gaan met een school voor praktijkonderwijs in Fulda.

3.5.4 verantwoording aan belanghebbenden zoals MR en gemeente

Na de zomer is in 2022 de jaarcyclus met de MR opnieuw vastgesteld. De personeelsgeleding van de MR is in 2022 herkozen, zij starten per 1 januari 2023. De oudergeleding is weer op sterkte gekomen. Er is een vacature voor een leerling in de MR, deze plek wordt ingenomen door een ouder. De personeelsgeleding heeft uren gekregen om de medezeggenschap binnen hun aanstelling uit te kunnen voeren.

De dagelijks bestuurder overlegt samen met de directeur vijfmaal per jaar met de MR. Het toezichthoudend bestuur tweemaal per jaar in februari en september.

De directeur van de school neemt deel aan het overleg over de regionale educatieve agenda (REA).

4. Risicomanagement

4.1 Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden

Kasstromen, financiering en financiële instrumenten

De belangrijkste financiële risico's waaraan de stichting onderhevig is, zijn het liquiditeitsrisico en het kredietrisico. Het beleid is gericht op het minimaliseren van risico's ten aanzien van vermogens- en renteresultaten bijvoorbeeld ten aanzien van renterisico's, koersrisico's, liquiditeitsrisico's en kredietrisico's. Het beleid is mede gericht op optimalisering van rente opbrengsten en optimalisering van het kasbeheer.

Periodiek worden liquiditeitsbegrotingen opgesteld. Door tussentijdse monitoring en eventuele bijsturing worden liquiditeitsrisico's beheerst.

PRO Dokkum loopt kredietrisico over vorderingen opgenomen onder debiteuren en overige vorderingen. Het maximale kredietrisico dat de instelling loopt bedraagt de boekwaarde van deze financiële instrumenten. De blootstelling aan een kredietrisico van de stichting wordt hoofdzakelijk bepaald door de individuele

kenmerken van de afzonderlijke debiteuren. Er zijn geen significante concentraties van kredietrisico.

De overige kortlopende vorderingen en schulden zijn niet rentedragend of het rente-effect is van verwaarloosbare betekenis. De instelling loopt hierdoor een beperkt renterisico over de vorderingen en schulden.

4.2 Risicoprofiel

In 2019 heeft PRO Dokkum een belangrijk stap gezet op het gebied van risicomanagement en het vergroten van het risicobewustzijn. Er is gestart met het risicomanagement door het uitvoeren een risico-inventarisatie onder leiding van Edunamics B.V.

Het is de bedoeling om die inventarisatie jaarlijks te laten terugkeren om zo het risicobewustzijn te bevorderen.

In dit eerste jaar heeft de risico-inventarisatie plaatsgevonden vanuit het perspectief van het bestuur en management. De inventarisatie is namelijk uitgevoerd door de dagelijks bestuurder, de directeur, de fasecoördinatoren en stafhoofden. Met deze blik op het risicomanagement zal PRO Dokkum een cyclische check organiseren om potentiële risico's tijdig op te sporen en er proactief op in te spelen.

In het kader van het cyclische risicomanagement heeft een risico-inventarisatie plaatsgevonden en zijn beheersmaatregelen geïnventariseerd en geprioriteerd. Parallel aan de inventarisatie is een financiële 'foto' gemaakt. Alle resultaten zijn opgenomen in de rapportage: "Risicoanalyse en Risicomanagement, januari 2020".

Een inschatting voor het risicoprofiel per heden is naar verwachting gelijk aan 2019.

De Stichting PRO Dokkum heeft geen aangepast financieel toezicht en is financieel gezond op basis van de daarvoor gehanteerde normen.

Conclusie

Op basis van de huidige gegevens mag gesteld worden dat in de eerstkomende jaren de kengetallen binnen de signaleringswaarde van de inspectie blijven en er geen acute liquiditeitsproblemen te verwachten zijn.

De Stichting heeft een Bovenmatig Eigen Vermogen, hierop wordt actie ondernomen.

5. Bedrijfsvoering

5.1 Bedrijfsvoering

5.1.1 zaken in het afgelopen jaar met behoorlijke personele betekenis

De ontvlechting van de personele unie met de vereniging Dockinga College heeft geleid tot het aftreden van het bestuur en het opnieuw inrichten van het dagelijks en het toezichthoudend bestuur. Bij notariële akte zijn op 26 september 2022 een dagelijks bestuurder en drie toezichthoudend bestuursleden benoemd. De dagelijks bestuurder is op interim-basis aangetrokken tot uiterlijk 21 juni 2023.

De jaarlijkse afdracht aan het bestuursbureau is per 1 augustus 2022 stopgezet. Daarna is de dienstverlening door de nieuwe centrale dienst van Fierder Onderwijs op basis van facturering beperkt doorgezet. Het hierdoor vrijgekomen bedrag is in 2022 besteed aan dienstverlening door het administratiekantoor ObM te Meppel, inhuur van o.a. de interim dagelijks bestuurder en ondersteuning bij het schrijven van het schoolplan. In 2023 is de staf uitgebreid en kreeg het managementteam meer uren voor de uitoefening van haar taken.

5.1.2 Toelichting op de belangrijkste personele ontwikkelingen in het afgelopen jaar m.b.t personeel

Naast het wegvallen van bestuur en bestuursbureau per 1 augustus 2023 lagen de belangrijke personele ontwikkelingen op het gebied van de inzet van de NPO gelden. In 2022 zijn uit de NPO gelden onderwijsassistenten aangesteld naast extra tijd voor ondersteuning van de sociaal-emotionele ontwikkeling en maatschappelijke ondersteuning. Het personeelsbestand is aangevuld met een schil van tijdelijk personeel.

5.1.3 Gevoerde beleid inzake de beheersing van uitkeringen na ontslag

Er zijn in 2022 geen uitkeringen na ontslag geweest.

5.1.4 vergoedingen en declaraties van alle leden van het college van bestuur

De WNT is van toepassing op de stichting voor Christelijk Praktijkonderwijs NO Friesland. Het voor de stichting van toepassing zijnde bezoldigingsmaximum is 128.00 euro.

Het bestuur van de stichting is per gewijzigde akte bij de notaris op 26 september 2022 ontvlochten uit de personele unie. Vanaf die datum is er een nieuwe dagelijks bestuurder en een toezichthoudend bestuur bestaande uit drie personen.

Gegevens 2022

Dagelijks bestuurders	G. van Lonkhuijzen - K. v.d. Drift - C.W.J. Broeren		
Aanvang en einde 2022	1-1 tot 1-9	1-9 tot 26-9	26-9 tot 1-1-23
Dienstbetrekking	ja	interim	interim
Bezoldiging	11.078*	nvt	23.895

Bezoldigingsmaximum
stichting 1,0 fte 128.000

- 13% van de bezoldiging als dagelijks bestuurder van de personele unie

Functiegegevens interim C.W.J. Broeren

Aantal uren interim in 2022: 177 uur
Uurtarief: 135 euro
Totaal 26-9-2022 tot 1-1-2023 23.895 euro

Werkelijk uurtarief lager dan het maximum uurtarief WNT

Toezichthoudend bestuurders

A Tot 1 augustus 2022 toezichthouder op de personele unie = 13% van de vergoeding (uitbetaald samen met 87% vergoeding voor de vereniging Dockinga College)

B Van 1 augustus tot 26 september 2022 tijdelijk toezichthouder stichting Christelijk Praktijkonderwijs NO Friesland

C Vanaf 26 september 2022 tot 1 januari 2023 toezichthouder stichting Christelijk Praktijkonderwijs NO Friesland

	A	B/C	totaal
Hr. A. Aalbers	329*	1811	2140
Mw. Y. de Groot-Krikke	247*		247
Hr. F.J. Talsma	247*	544	791
Mw. K. van Westrhenen	247*	1358	1605
Mw. M. Ensel-Boonstra	247*	1358	1605
Hr. F. Visser		725	725
		Totaal	7113

- * = 13% x 7/12 van de vergoeding voor het toezicht op de personele unie, voorzitter 4346 euro en leden 3259 euro op jaarbasis
- BC = 5/12 voorzitter 4346 (en 2/12 F. Visser), leden 3259 euro op jaarbasis

5.1.5 Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen in het afgelopen jaar betreffende huisvesting

De huisvestingsratio geeft een indicator van de huisvestingslasten in relatie tot de totale lasten van de gehele instelling. De Stichting voldoet aan de norm, de signaleringswaarde.

5.1.6 Financiële positie op balansdatum inclusief toelichting en gebruik van de nieuwe signaleringswaarde 'Normatief publiek eigen vermogen'

Kengetal	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Signalering
Solvabiliteit 2	91,8%	89,8%	89,6%	89,2%	88,7%	88,4%	87,8%	Ondergrens: <30%
Weerstandsvermogen	96,6%	97,5%	98,1%	95,6%	87,7%	82,4%	78,8%	Ondergrens: <5%
Liquiditeit: Current Ratio	8,67	7,36	6,56	6,67	6,75	7,03	7,16	Ondergrens: <0,75
Rentabiliteit	7%	2%	-5%	-8%	-6%	-3%	-5%	Afhankelijk van de financiële positie
Reservespositie (o.b.v. signaleringswaarde OCW)	2,15	2,17	1,76	1,68	1,61	1,60	1,54	Bovengrens: >1

De ratio's blijven binnen de gestelde grenzen. Gelet op de meerjarenbegroting, geplande investeringen is de verwachting dat de vereniging ruim binnen de grenswaarden van de ratio's zal blijven en financieel gezond zal blijven.

Signaleringswaarde voor bovenmatig publiek eigen vermogen

Het kengetal signaleringswaarde bovenmatig eigen vermogen is voor het eerst in 2020 geïntroduceerd. Bij een waarde boven de signaleringsgrens 1 kan sprake zijn van bovenmatig eigen vermogen. Onderwijsinstellingen met een signaleringswaarde van meer dan 1 kunnen als "rijk" beschouwd worden.

De signaleringswaarde is geen harde norm, maar een startpunt voor een gesprek voor het Ministerie van OCW.

De signaleringswaarde van het Bovenmatig Eigen Vermogen is voor de Stichting PRO Dokkum boven de norm.

Publiek eigen vermogen	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Normatief publiek vermogen						
Aanschafwaarde publieke gebouwen (na factor)	901.087	1.120.162	1.120.162	1.120.162	1.120.162	1.120.162
Overige publieke activa	180.628	210.262	156.971	103.680	50.389	-2.902
Totale publieke baten (na factor)	332.020	320.589	310.187	315.253	320.242	316.699
Totaal normatief eigen vermogen	1.413.735	1.651.013	1.587.320	1.539.095	1.490.793	1.433.959
Feitelijk publiek vermogen						
Totaal eigen vermogen	3.429.476	3.269.498	3.023.555	2.844.805	2.740.589	2.573.951
Privaat eigen vermogen	361.911	361.911	361.911	361.911	361.911	361.911
Totaal feitelijk publiek vermogen	3.067.565	2.907.587	2.661.644	2.482.894	2.378.678	2.212.040
Mogelijk bovenmatig publiek vermogen	1.653.830	1.256.574	1.074.324	943.799	887.885	778.081

Verantwoording financiële reserve

PRO Dokkum is een zelfstandige school voor praktijkonderwijs. Als zelfstandige school is PRO Dokkum met 197 leerlingen in verhouding tot het overige reguliere voortgezet onderwijs een kleine school.

Kleinere scholen hebben met een aantal uitdagingen te maken:

- Kleinere scholen zijn relatief duur; gemiddeld zijn de kosten per leerling op een kleinere school hoger dan grote(re) scholen.

- Voor kleine scholen is het lastiger de continuïteit te borgen; door de kleinere personele bezetting zijn kleine scholen kwetsbaar voor incidenten zoals uitval van medewerkers.
- De financiële situatie van kleinere scholen is kwetsbaar; bij krimp dalen de opbrengsten van kleine scholen sneller dan de kosten, waardoor tekorten ontstaan.

Samenvattend loopt een kleine school voor VO meer risico's dan grote scholen. De risico's als gevolg van demografische krimp versterken deze motivatie.

Om de hierboven benoemde risico's te dempen c.q. op te vangen heeft PRO Dokkum op grond van bovenstaande argumenten bewust gekozen voor een grotere financiële reserve.

Afbouw bovenmatig eigen vermogen

Naast de bewuste keus voor een relatief groot eigen vermogen, kiest PRO Dokkum ervoor om voor een deel het eigen vermogen af te bouwen.

De vrijgekomen gelden worden tweeledig ingezet; enerzijds ten behoeve van een aantal materiële maatregelen, anderzijds ten behoeve van de personele inzet:

Materieel

De materiële maatregelen gaan over een energieplan waarmee het schoolgebouw verduurzaamd wordt. Het verduurzamen van het schoolgebouw levert een besparing op in de huisvestingslasten, welke indirect ten goede komen aan het gegeven onderwijs.

Het verduurzamen van het schoolgebouw in de vorm van zonnepanelen, ledverlichting en de vervanging van aluminium beplating geeft een benodigde liquiditeit van € 790.000,-. Waarbij de jaarlijkse afschrijvingslasten € 79.000,- zijn. Het is in 2022 niet gelukt om dit te realiseren. Doorgeschoven naar 2023.

Overigens is na de uitwerking van deze investeringen de conclusie dat financiële ratio's nog steeds (ruim) boven de signaleringswaarde van de inspectie blijven. Met uitzondering van het huisvestingsratio, hierbij is te zien dat de signaleringswaarde voor de inspectie op het huisvestingsratio net wordt overschreden nadat de investering van € 500.000,- in de aluminium beplating wordt gedaan. En daarnaast is de ratio voor het bovenmatige eigen vermogen nog steeds boven de signaleringswaarde, ondanks dat deze door de investeringen wel daalt.

Personele inzet

Uitgaande van de leerling- en personeelsprognoses vanuit de meerjarenbegroting 2022 zal er over vijf jaar een evenwicht komen tussen het personeelsbestand en het leerlingenaantal. Dit heeft te maken met het te verwachten aantal pensioneringen.

PRO Dokkum heeft in de loop van de jaren een kwalitatief zodanig personeelsbestand opgebouwd dat de onderwijskwaliteit voor langere tijd is geborgd.

5.1.7 Toelichting op de ontwikkeling van de balansposten

Halverwege 2022 is de afdracht aan de personele unie gestopt en zijn er contracten met ondersteunende partijen aangegaan. Het gaat hierbij om het administratiekantoor, accountant, ICT ondersteuning, ARBO-dienst, leerlingenadministratie, personeel en organisatie en een eigen bestuur. Daarnaast zijn er in het kader van de ontvlechting kosten gemaakt zoals juridische ondersteuning van de MR en notariskosten. In zijn totaliteit heeft dit niet geleid tot majeure verschuiving binnen de balansposten. Het wegvallen van de afdracht in relatie tot het aangaan van nieuwe verplichtingen is in 2022 vrijwel budgettair neutraal uitgekomen.

5.1.8 Toelichting op het resultaat en wat daaraan heeft bijgedragen

Het resultaat is positief en draagt bij aan verhoging van het eigen vermogen. Dat heeft vooral te maken met uitstel van investeringen en heroriëntatie op personeel en organisatie.

5.1.9 Analyse van de uitkomsten van de exploitatie in relatie tot de begroting

Er kan geen analyse gemaakt worden van de exploitatie in relatie tot de begroting. Het bestuur van de personele unie is in de zomer ontbonden en dat heeft geleid tot een onzekere periode over de te besteden middelen in de tweede helft van 2022. Naar verwachting kan de analyse over 2023 wel gemaakt worden.

5.1.10 Toelichting op het investeringsbeleid, de investeringen in het boekjaar en de verwachte toekomstige investeringen.

Ondanks een goedgekeurd investeringsplan en de gebruikelijke afboekingen zijn er in 2022 geen investeringen gedaan. Investeringsplan zijn doorgeschoven naar 2023.

In het kader van de NPO gelden is extra geïnvesteerd in leermiddelen en bijbehorende inventaris gericht op leesbevordering.

5.1.11 Toelichting op kasstromen en financiering

De bekostiging door het rijk is in 2022 in het kader van de verevening toegenomen. Ook de komende jaren speelt de verevening in positieve zin een rol. Er waren in 2022 ruim voldoende liquide middelen.

Kasstroom	2023	2024	2025	2026	2027
Kasstroom uit operationele activiteiten					
Kasstroom uit bedrijfsoperaties					
- Resultaat voor financiële baten en lasten	- € 159.978	- € 245.943	- € 178.750	- € 104.216	- € 166.638
- Aanpassingen voor					
-- afschrijvingen	€ 197.810	€ 201.185	€ 201.185	€ 201.185	€ 201.185
-- mutaties voorzieningen	€ 18.500	€ 18.500	€ 18.500	€ 18.500	€ 18.500
-- overige mutaties EV	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
- Veranderingen in vlottende middelen					
-- vorderingen	- € 340.671	€ 369.190	- € 48	- € 24	- € 13
-- kortlopende schulden	- € 6.940	- € 12.460	€ 1.528	€ 781	€ 393
Ontvangen interest	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Betaalde interest	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Buitengewoon resultaat	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal Kasstroom uit operationele activiteiten	- € 262.123	€ 309.389	€ 42.419	€ 116.226	€ 53.428
Kasstroom uit investeringsactiviteiten					
(Des)investerings immateriële vaste activa	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
(Des)investerings materiële vaste activa	- € 427.300	€ -	€ -	€ -	€ -
(Des)investerings financiële vaste activa	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal Kasstroom uit investeringsactiviteiten	- € 427.300	€ -	€ -	€ -	€ -
Kasstroom uit financieringsactiviteiten					
Mutatie langlopende schulden	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal Kasstroom uit financieringsactiviteiten	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Mutatie liquide middelen					
Beginstand liquide middelen	€ 2.900.985	€ 2.182.406	€ 2.512.878	€ 2.555.293	€ 2.671.519
Mutaties liquide middelen	- € 718.579	€ 330.472	€ 42.415	€ 116.226	€ 53.427
Endstand liquide middelen	€ 2.182.406	€ 2.512.878	€ 2.555.293	€ 2.671.519	€ 2.724.946

5.1.12 Informatie over financiële instrumenten

Er zijn in 2022 geen financiële instrumenten ingezet.

5.1.13 In control statement

In 2022 is geen nieuw control statement gemaakt.

5.1.14 Toelichting op de belangrijkste ontwikkeling in het afgelopen jaar m.b.t. de interne en externe kwaliteitszorg

De interne en externe kwaliteitszorg van het bestuur van de personele unie was volledig gericht op de fusie tot de stichting Fierder Onderwijs. In de fusie effect rapportage (FER) was ruimte voor verdere ontwikkeling van de kwaliteitszorg. Per 1 augustus 2022 verdween dit perspectief en werd de stand van zaken opgemaakt. Allerlei zaken op beleidsmatig terrein bleken gekoppeld te zijn aan het bestuursbureau en het perspectief op fusie. Zo ontbrak er een strategisch personeelsplan en bleek in augustus 2022 het schoolplan verstreken zonder dat tot verlenging was overgegaan. Dit naast allerlei andere zaken die opgepakt moesten worden. In de tweede helft van 2022 is prioriteit gegeven aan de wettelijke documenten zoals schoolgids en schoolplan 2023-2027, klachtenregeling, het opzetten van een jaarcyclus voor bestuur en MR. Ondanks veel vertraging is in ieder geval eind 2022 basaal aan de Wet op het Voortgezet Onderwijs voldaan. In het schoolplan is in de paragraaf kwaliteitszorg opgenomen dat gewerkt gaat worden aan de hand van het INK model.

5.2 Onderwijsprestaties en onderwijskundige zaken

5.2.1 Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen van het afgelopen jaar

Voor personeel en leerlingen is het jaar 2022 naar verwachting verlopen. Het perspectief op arbeid is voor de leerlingen goed te noemen. Het stagebureau heeft veel leerlingen aan een zinvolle stageplek kunnen helpen en de leerlingen krijgen vanuit de school een intensieve stagebegeleiding. De begeleiding naar een arbeidsplek verliep soepel en leerlingen bestendigen in hoge mate hun plek. Een tiental leerlingen stroomde met een afgeronde Entree-opleiding uit naar het ROC om daar een startkwalificatie te halen. De Entree-opleiding wordt onder verantwoordelijk van het ROC in het gebouw van PRO Dokkum gegeven.

De instroom in leerjaar 1 was iets hoger dan vorige jaren. Dat komt ook door de tussentijdse instroom vanuit het vmbo. Daardoor nam het aantal leerlingen iets toe van 195 naar 197 leerlingen op de teldatum van 1 oktober 2022.

5.2.2 Onderwijsprestaties

Leerlingen, in- en uitstroom

Aan het einde van het schooljaar 21/22 zijn er 39 leerlingen uitgestroomd. De uitstroomgegevens zien er als volgt uit:

Uitstroom arbeid Arbeid:11 Beschut werk: 5 Arbeid via gemeente: 5 MBO/BBL: 2	23 leerlingen
MBO/ BOL	10 leerlingen
Andere school	4 leerlingen
Wajong	1 leerling
Dagbesteding	1 leerling
Totaal aantal uitgestroomd	39 leerlingen

Bij de start van het cursusjaar stonden er 42 nieuwe leerlingen ingeschreven. De opbouw van de nieuw ingeschreven leerlingen is als volgt:

Eerstejaars leerlingen: 36

Zij-instromers: 6

Totaal: 42 leerlingen

Bovenstaande in- en uitstroomgegevens naast elkaar leggend, betekent dat er 39 leerlingen zijn uitgestroomd en 42 leerlingen zijn ingestroomd. Een saldo van + 3 leerlingen. Dit geeft een totaal van 198 ingeschreven leerlingen bij de start van cursusjaar 22/23. Bij de 1 oktobertelling 2022 werd dit 197 leerlingen. Dat betekent 7 leerlingen meer dan de 190 leerlingen die begroot waren voor 2022.

5.2.3 Onderwijskundige en onderwijs programmatische zaken

De wijze waarop het onderwijs is ingericht zorgt ervoor dat er structureel aandacht is voor het planmatig werken aan de ontwikkeling van de leerling en het werken aan de leerachterstanden.

Hier wordt op een drietal niveaus uitvoering aan gegeven: de begeleiding van de leerling, de lesprogramma's en het monitoren.

Iedere leerling heeft niet hetzelfde leerniveau, tempo of bekijft de lesstof op dezelfde manier. Vanuit dit gegeven is een adaptief lesstofaanbod van belang. Het uitgangspunt is dat de leerling meer intrinsiek gemotiveerd is en dat hij/zij effectiever leert indien de lesstof afgestemd is op het juiste niveau, interesse en uitstroomniveau.

Het lesprogramma binnen de school, met name de avo vakken, zijn adaptief van aard, waardoor er planmatig gewerkt kan worden aan de ontwikkeling en de leerachterstanden van de leerling.

5.2.4 Informatie over de toegankelijkheid en het toelatingsbeleid

Om te kunnen worden toegelaten tot het praktijkonderwijs heeft een leerling een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) nodig. De TLV wordt afgegeven afhankelijk van IQ en de leerachterstand opgelopen in het basisonderwijs.

De toegang tot het praktijkonderwijs is in leerjaar 1 beperkt tot leerlingen met een TLV afgegeven door het samenwerkingsverband. In de hogere leerjaren kunnen leerlingen die vastlopen in vmbo-basisberoepsgericht de overstap maken naar het praktijkonderwijs. Vaak is dan aan het einde van de basisschool al een gemengd advies basis/pro gegeven. Alle leerlingen die in de hogere leerjaren instromen krijgen een uitgebreide intakeprocedure om te kunnen beoordelen of de leerling perspectief heeft in het praktijkonderwijs of wellicht toch aangewezen is op speciaal onderwijs.

5.3 Duurzaamheid

Doordat alle aandacht in 2022 uitgegaan is naar de perikelen rondom de fusie tot Fierder en het vervolgens verzelfstandigen van de stichting was er geen tijd en aandacht voor beleid op het gebied van duurzaamheid.

6. Toekomstige ontwikkelingen

Inleiding

In de begroting 2023, meerjarenbegroting 2023-2027, is voorzien dat er in 2023 veel in werking gezet moet worden als het gaat om bestuur en strategisch beleid. Het is niet gelukt om in het najaar van 2022 een beleidsrijke meerjarenbegroting voor de komende jaren te maken. Dat had alles te maken met het niet toegankelijk zijn van financiële gegevens voor het nieuwe administratiekantoor en het midden in het begrotingsjaar 2022 (1 augustus 2022) stoppen met een

groot deel van de dienstverlening door het oude administratiekantoor. Dit moet en kan in het najaar van 2023 anders.

6.1.1 Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van onderwijs

Naast de Rijksbekostiging gebruikt men ESF subsidies, provinciale subsidies (o.a. Friese taal) en aanvullende subsidies van het rijk. Er komt opnieuw een aanvraag voor de subsidie basisvaardigheden (vorig jaar afgewezen). De resterende NPO gelden worden in 2023 optimaal ingezet.

6.1.2 Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van onderzoek

De school is te klein om zelf onderzoek te initiëren. De school participeert in alle onderzoeken die in het belang van het praktijkonderwijs uitgezet worden, inclusief het door het samenwerkingsverband aangekondigde vervolg op het in 2022 uitgevoerde onderzoek naar leerlingenstromen binnen het voortgezet onderwijs.

6.1.3 Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van kwaliteitszorg

In het najaar van 2023 wordt een eerste stap gemaakt met invoering van het INK model. Veel 'tegels' uit het model zijn met kwalitatieve en kwantitatieve gegevens gevuld.

6.1.4 Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van personeel

Er doet zich het merkwaardige feit voor dat door jarenlange onderbesteding er geld op de plank blijft liggen dat besteed zou moeten worden aan onderwijs. Zo is in 2017 de functie van adjunct-directeur geschrapt vanwege een ophoging van de afdracht aan het bestuursbureau naar 13% van de kosten van het bureau en het bestuur. Voor PRO Dokkum was dat zo'n 10% van de bekostiging. Schrappen van zo'n cruciale functie is begrijpelijk bij dreigende roodstand maar niet bij een bovenmatig eigen vermogen. In 2023 gaat een analyse plaatsvinden van het huidige personeelsbestand in relatie tot het gewenste plaatje. Hierbij wordt rekening gehouden met het bovenmatig eigen vermogen en de doelmatige besteding van de middelen.

Er wordt ruimer dan voorheen personeel geformeerd met als doel om een deel van het bovenmatig vermogen in te zetten om het managementteam te versterken en om de flexibele schil te vergroten. Hierbij houden we rekening met het gegeven dat binnen vijf jaar zo'n zes personeelsleden met pensioen gaan. Dus nu meer uitgeven dan de bekostiging vooruitlopend op stabilisering op het niveau van de bekostiging over vijf jaar. Dit vraagt om een nauwkeurige beleidsrijke begroting 2024-2029.

6.1.5 Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van huisvesting

Voor het gebouw wordt een nieuw meerjaarlijks onderhoudsplan (MOP) gemaakt. De gemeente werkt aan een campusplan B voor het gebied waar zich de school voor praktijkonderwijs, het vakcollege en het roc bevindt.

6.1.6 Toelichting op het investeringsbeleid, de investeringen in het boekjaar 2022 en de toekomstige investeringen

In 2023 worden de materiële investeringen die begroot stonden voor 2022 uitgevoerd. Tevens wordt er een investeringsplan (bestedingsplan) gemaakt op

basis van de afschrijvingen van de huidige inventaris en gewenste investeringen in lokalen.

6.1.7 Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid

In 2023 komen er investeringen in LED verlichting, koken op inductie i.p.v. gas en er wordt een berekening gemaakt of het dak zonnepanelen kan dragen.

6.2 Continuïteitsparagraaf

6.2.1 A.1 Kengetallen

Personeel

Aantal FTE	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Bestuur/ management	1,00	1,15	1,30	1,30	1,30	1,30
Onderwijzend personeel	21,90	22,87	22,98	22,98	22,98	22,98
Ondersteunend personeel (inclusief onderwijsassistenten)	6,40	6,25	5,00	5,00	5,00	5,00
Totaal	29,30	30,27	29,28	29,28	29,28	29,28

Leerlingen

Overzicht leerlingen per leerjaar .

De verdelingen over de fasen en leerjaren is in onderstaand schema per groep weergegeven. Ook is per fase en leerjaar de verhouding jongen/meisje aangegeven. Totaal 10 groepen en 67 leerlingen in de uitstroomfase 3.

Fase	Leerjaar	Jongen	Meisje	Totaal aantal lln
1	1	8	4	12
	1	8	6	14
	½	10	4	14
	2	9	5	14
	2	10	4	14
		45	23	68
2	3	8	6	14
	3	9	5	14
	4	10	2	12
	4	0	11	11
	4	12	0	12
		39	24	63
3	5/6	37	30	67
		37	30	67
Totaal		121	77	198

	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Aantal leerlingen	197	205	205	205	201	201

Toelichting op leerlingenaantallen en personele bezetting:

De verhouding tussen onderwijzend personeel versus directie en ondersteunend personeel was in 2022 conform de jaren onder de personele unie, 75-25. Zo'n 10% van de jaarlijkse bekostiging ging in die jaren naar het bestuursbureau en salaris en vergoeding van het bestuur. Bij fusie met de Onderwijsgroep Fierder was de verhouding 75-25 behouden. Naar het zich laat aanzien gaat de verhouding de komende jaren schuiven naar 60-40. Voor een school met zo weinig leerlingen is het dan verstandiger om over te gaan tot fusie met een groter schoolbestuur.

Eind 2022 stond er een vacature voor een avo docent open en er was uitbreiding voorzien van de staf van de stichting, een personeelslid op het gebied van 'personeel en organisatie', te realiseren in 2023.

6.2.2 A.2 Meerjarenbegroting

Toelichting op de meerjarenbegroting 2022 en 2023:

De meerjarenbegroting 2023 vormde een soort tussenbegroting tussen 2022 en 2024. Voor 2024 is een meer beleidsrijke meerjarenbegroting voorzien zoals tijdens de personele unie gebruikelijk was.

Het aantal leerlingen gaat zich rond de 200 stabiliseren en kan de komende jaren fluctueren. Dit is afhankelijk van ontwikkelingen binnen het passend onderwijs zoals het besturen van het samenwerkingsverband zich als ambitie hebben gesteld: meer leerlingen opvangen binnen het vmbo en havo/vwo. Een nauwkeurige berekening en risico-analyse is de komende jaren nodig. Hierbij kan de inzet van het bovenmatig vermogen een rol spelen om de kwaliteit van het onderwijs te behouden.

Balans

	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
ACTIVA							
VASTE ACTIVA							
Immateriële vaste activa	0	0	0	0	0	0	0
Materiële vaste activa	1.091.628	991.458	1.220.948	1.019.763	818.578	617.393	416.208
Financiële vaste activa	0	0	0	0	0	0	0
Totaal vaste activa	1.091.628	991.458	1.220.948	1.019.763	818.578	617.393	416.208
VLOTTENDE ACTIVA							
Voorraden	0	0	0	0	0	0	0
Vorderingen	193.223	126.012	466.683	97.493	97.541	97.565	97.578
Effecten	0	0	0	0	0	0	0
Liquide middelen	2.467.676	2.900.985	2.182.406	2.512.878	2.555.293	2.671.519	2.724.946
Totaal vlottende activa	2.660.899	3.026.997	2.649.089	2.610.371	2.652.834	2.769.084	2.822.524
TOTAAL ACTIVA	3.752.527	4.018.455	3.870.037	3.630.134	3.471.412	3.386.477	3.238.732
PASSIVA							
EIGEN VERMOGEN							
Algemene reserve	2.312.783	2.530.591	2.370.613	2.124.670	1.945.920	1.841.704	1.675.066
Bestemmingsreserve publiek	689.496	536.974	536.974	536.974	536.974	536.974	536.974
Bestemmingsreserve privaat	361.911	361.911	361.911	361.911	361.911	361.911	361.911
Overige reserves en fondsen	0	0	0	0	0	0	0
Totaal eigen vermogen	3.364.190	3.429.476	3.269.498	3.023.555	2.844.805	2.740.589	2.573.951
VOORZIENINGEN	81.276	177.955	196.455	214.955	233.455	251.955	270.455
LANGLOPENDE SCHULDEN	0	0	0	0	0	0	0
KORTLOPENDE SCHULDEN	307.061	411.024	404.084	391.624	393.152	393.933	394.326
TOTAAL PASSIVA	3.752.527	4.018.455	3.870.037	3.630.134	3.471.412	3.386.477	3.238.732

Belangrijkste mutaties in de balansposten 2022 ten opzichte van 2021

De materiele vaste activa zijn afgenomen doordat er in 2022 minder is geïnvesteerd. De liquide middelen en het eigen vermogen zijn toegenomen door het positieve resultaat in 2022.

Belangrijkste toekomstige ontwikkelingen in de meerjarenbalans

Als gevolg van het negatieve resultaat in 2023 zullen het eigen vermogen en de liquide middelen dalen. Er staan de komende jaren investeringen gepland maar de school heeft voldoende liquide middelen om de geplande activiteiten te financieren uit eigen middelen.

Staat van baten en lasten

	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Vershil 2022 t.o.v. begroting	Vershil 2022 t.o.v. 2021
BATEN										
Rijksbijdragen	3.046.031	3.418.426	3.137.395	3.150.291	3.092.845	3.175.122	3.257.377	3.198.834	281.031	372.395
Overige overheidsbijdragen en subsidies	373.721	71.979	50.013	162.722	49.880	49.880	49.880	49.880	21.966	-301.742
Overige baten	63.307	27.664	26.600	19.025	19.025	19.025	19.025	19.025	1.064	-35.643
TOTAAL BATEN	3.483.059	3.518.069	3.214.008	3.332.038	3.161.750	3.244.027	3.326.282	3.267.739	304.061	35.010
LASTEN										
Personeelslasten	2.326.580	2.689.556	2.310.330	2.782.093	2.698.395	2.713.479	2.721.200	2.725.079	379.226	362.976
Afschrijvingen	143.072	141.794	176.429	197.810	201.185	201.185	201.185	201.185	-34.635	-1.278
Huisvestingslasten	148.188	164.318	156.675	156.675	156.675	156.675	156.675	156.675	7.643	16.130
Overige lasten	628.721	463.000	443.938	355.438	351.438	351.438	351.438	351.438	19.062	-165.721
TOTAAL LASTEN	3.246.561	3.458.668	3.087.372	3.492.016	3.407.693	3.422.777	3.430.498	3.434.377	371.296	212.107
SALDO										
Saldo baten en lasten	236.498	59.401	126.636	-159.978	-245.943	-178.750	-104.216	-166.638	-67.235	-177.097
Saldo financiële baten en lasten	-3.326	5.886	-2.500	0	0	0	0	0	8.386	9.212
TOTAAL RESULTAAT	233.172	65.287	124.136	-159.978	-245.943	-178.750	-104.216	-166.638	-58.849	-167.885

Belangrijkste verschillen tussen het resultaat in 2022 en de begroting

De totale baten zijn € 304.061 hoger dan begroot.

Dit betreft de rijksbijdragen die hoger zijn dan begroot door de normaanpassingen die ten tijde van het opstellen van de begroting niet bekend waren.

De overige overheidsbijdragen en –subsidies liggen ook hoger dan begroot. Dit betreft de ontvangen ESF-subsidie en de ontvangsten van de Provincie Fryslân.

De overige baten liggen in lijn met de begroting inzake de ontvangen ouderbijdragen en verkoopopbrengsten.

De totale lasten zijn € 371.296 hoger dan begroot, met name door hogere personeelslasten en overige lasten.

De hogere personeelslasten worden onder andere veroorzaakt door een hogere inzet op personeel. Daarnaast liggen de kosten voor inhuur van medewerkers hoger in verband met de inhuur van de interim bestuurder. De overige personele lasten en kosten nascholing liggen in lijn met de begroting.

De afschrijvingen zijn lager dan begroot. Dit betreft het met name de kosten gebouwen. In de begroting 2022 waren er zonnepanelen opgenomen, deze zijn nog niet gerealiseerd.

De huisvestingslasten liggen in lijn met de begroting.

De overige lasten zijn hoger dan begroot dit betreft voornamelijk de advieskosten inzake juridische ondersteuning en statutenwijzigingen.

Belangrijkste verschillen tussen het resultaat in 2022 en het resultaat in 2021

De totale baten zijn € 35.010 hoger dan in 2021. Dit betreft de hogere ontvangen rijksbijdragen. Echter zijn de overige overheidsbijdragen in 2022 een stuk lager. In 2021 zijn er baten ontvangen voor de documentaire Ik bin PRO. Hier staan ook kosten tegenover. Daarnaast zijn er subsidiegelden ontvangen in het kader van de Regionale Aanpak Lerarentekort (RAL) en Extra hulp in de klas (RAP) via penvoerder CSG Liudger. De uitputting van deze gelden zitten in de reguliere formatie en gemoeide kosten en is er aanvullende ESF subsidie voor Impuls baankansen, arbeidsmarkt regio Friesland en IBK subsidie voor Entree route toegekend vanuit de gemeente Leeuwarden.

De overige baten zijn lager dan in 2021. In 2021 is een afrekening van Ik bin PRO door Omrop Fryslân.

De totale lasten zijn € 120.898 hoger dan in 2021, met name door hogere personeelslasten. De personeelslasten zijn hoger door onder andere de inhuur van de interim directeur.

De afschrijvingslasten zijn nagenoeg gelijk aan 2021.

De huisvestingslasten zijn hoger door de hogere schoonmaakkosten en overige huisvestingslasten.

De overige lasten zijn in 2022 lager dan in 2021. Dit betreft de afrekening van de documentaire Ik bin Pro waar baten tegenover staan en kosten aan derden in het kader van de Impuls baankansen (IBK) waar ook subsidie van de gemeente Leeuwarden tegenover staat.

Rapportage toezichthoudend orgaan

1. Verantwoording wettelijke taken

Goedkeuring begroting, jaarrekening, bestuursverslag en strategisch meerjarenplan

Het voormalig bevoegd gezag (vòòr 26 september 2022) heeft de begroting 2022, jaarrekening en bestuursverslag 2021 goedgekeurd. Het voormalig bevoegd gezag heeft niet kunnen zorgen voor uitvoering van de begroting 2022 en heeft haar taken overgedragen aan het nieuwe bevoegd gezag. Door deze werkwijze is de uitvoering en daarmee de besteding van de begroting enige maanden in gevaar geweest. Dat is veroorzaakt door de weigering van de nieuwe centrale dienst van Fierder (op 14 juli 2022) om na 1-8-2022 haar werkzaamheden als administratiekantoor van PRO Dokkum uit te voeren. Pas op 1-11-2022 kon ObM haar werkzaamheden als administratiekantoor oppakken.

Het toezichthoudend bestuur van de personele unie heeft zich samen met de dagelijks bestuurder wel bovenmatig ingespannen om enerzijds de fusie doorgang te laten vinden en anderzijds om de fusiepartners te bewegen tot medewerking in een soepele overdracht van de administratie.

De afdracht aan het bestuursbureau per 1-8-2022 stopgezet. ObM heeft na 1 november met terugwerkende kracht de administratie vanaf 1-8-2022 opgepakt. Het toezichthoudend bestuur heeft in oktober 2022 opdracht gegeven aan de accountant om een tussentijds accountsrapport op te maken.

Naleving wettelijke voorschriften

Een aantal wettelijk verplichte documenten bleek verlopen. In het najaar heeft een inventarisatie plaatsgevonden en is gestart met herziening en vaststellen van o.a. het schoolplan, het schoolondersteuningsprofiel, de klachtenregeling en onderdelen van de schoolgids. Daarnaast zijn alle contracten en licenties nagelopen en door het nieuwe bestuur via het mandaat dat aan de directeur is gegeven geaccordeerd.

Omgang met code goed bestuur en afwijkingen daarvan

Er is door het nieuwe bevoegd gezag sterk ingezet op rolvastheid van het toezichthoudend bestuur en het dagelijks bestuur. Er zijn geen afwijkingen geweest. Het voormalig bestuur heeft zich ingespannen om de code goed bestuur te volgen en heeft de positie van de medezeggenschap gerespecteerd.

Rechtmatige verwerving en rechtmatige en doelmatige besteding van middelen

De intern toezichthouders hebben geen evident ondoelmatige of onrechtmatige besteding geconstateerd.

Zowel de intern toezichthouders van de personele unie als van de zelfstandige stichting hielden in 2022 zicht op de doelmatige besteding van de middelen. Dit uitte zich onder andere in de procedure rond het aangaan van overeenkomsten en opdrachten voor advisering en interim-bestuur. De voorzitter van het toezichthoudend bestuur heeft de opdrachten verstrekt en de overeenkomsten ondertekend. Hij heeft daarbij een check op de doelmatigheid uitgevoerd en gecontroleerd of de bedragen binnen de WNT vielen. Dat was het geval.

Tevens zijn er kosten gemaakt voor begeleiding van de fusie en juridische ondersteuning van de MR. Gezien het belang van de doorgang van de fusie vond de voormalig toezichthouder deze middelen doelmatig besteed. Dit is ook terug te voeren op het overheidsbeleid om fusie van stichtingen en scholen voor praktijkonderwijs te vereenvoudigen ten opzichte van andere opleidingen in het voortgezet onderwijs.

Benoeming externe accountant

Het toezichthoudend bestuur heeft besloten opnieuw een contract aan te gaan met het accountantsbureau dat de afgelopen jaren de jaarrekening controleerde. Er is besloten tot een tussentijdse controle in oktober 2022.

Optreden als werkgever van het uitvoerend bestuur

In september 2022 is de dagelijks bestuurder van de personele unie (Dockinga College en PRO Dokkum) met pensioen gegaan. In mei/juni 2022 is door het toezichthoudend bestuur van de personele unie besloten over te gaan tot benoeming van twee interim-dagelijks bestuurders. Eén voor het Dockinga College en daarmee bestuurder van de personele unie tot wijziging van de statuten PRO Dokkum en het opheffen van de vereniging Dockinga College. En één beoogd interim-dagelijks bestuurder voor het geval dat PRO Dokkum zelfstandig als stichting door zou moeten gaan.

Evaluatie van het uitvoerend bestuur

Er is een toezichtkalender waarin cyclisch de onderwerpen beschreven staan waarover de toezichthouders geïnformeerd worden, om advies gevraagd worden en de onderwerpen waarop besluiten genomen moeten worden. Per jaar wordt zevenmaal met de dagelijks bestuurder vergaderd en tweemaal zonder dagelijks bestuurder met de MR.

2. Verantwoording op grond van de code goed bestuur

2.1 Inrichting toezichthoudend orgaan

Het toezichthoudend orgaan bestaat uit drie toezichthouders die in de akte het algemeen bestuur vormen. Er is bewust gekozen voor een one tier model vanwege de tijdelijkheid van het overgangsbestuur in combinatie met de omvang van de school.

Welk orgaan is het toezichthoudend orgaan?

Het algemeen bestuur vormt het toezichthoudend orgaan.

Wie heeft welke taken?

In de statuten is geregeld wie welke taken uitvoert.

Wat is de werkwijze?

De verdeling zoals vastgelegd in de statuten wordt gevolgd. Daarnaast is er een managementstatuur waarin de verdeling van de verantwoordelijkheden tussen dagelijks bestuurder en directeur / fase-coördinatoren (het managementteam) is geregeld.

Vergoedingsregeling

Met ingang van 1-1-2023 is besloten om een andere systematiek voor de vergoeding van het toezichthoudend bestuur te gaan volgen. Uit de richtlijnen van de VTOI is gekozen voor de systematiek van eenzelfde uurloon als de bestuurder volgens de cao bestuurders. De stichting valt in de laagste categorie en de cao ligt onder de WNT norm. De leden krijgen 100 uur per jaar vergoed en de voorzitter 150 uur.

2.2 (neven)functies toezichthoudend bestuurders en dagelijks bestuurders

De (neven)functies zijn overgenomen uit het jaarverslag 2021. In een apart blokje toegevoegd zijn de nieuw in 2022 aangetreden bestuurders.

Toezichthoudend bestuurders:

Naam	Voor de Vereniging voor Chr. V.O. in N.O. Friesland relevante (neven)functies en/of nevenwerkzaamheden	Betaald/ Onbetaald	Einddatum
Dhr. A.D. Aalberts	Clusterspecialist LTO Nederland (hoofd functie)	B	n.v.t.
	Lid Provinciale Staten van Fryslân	B	2023
	Lid van de auditcommissie provincie Fryslân	O	2023
	Lid van de raad van advies van de Noordelijke Rekenkamer sinds 1 juni 2019	O	2023
Mevr. Y. de Groot - Krikke	In maatschap melkveebedrijf (winst/verliesdeling) (hoofd functie)	B	n.v.t.
	Contactpersoon vertrouwenskwetsies voor de Vereniging voor Christelijk Basisonderwijs Noardwest Fryslân	O	n.v.t.
	Lid van de ledenraad van Coöperatie AB Vakwerk	B	2025
	Raad van Toezicht Stichting voor Christelijk Primair Onderwijs De Tjongerwerven	B	2025
	Raad van Commissarissen van Coöperatie ABZ Diervoeding in Nijkerk	B	2023
Mevr. S.M. Ensel-Boonstra	Directie Ensel staalkonstrukties BV, Dokkum (hoofd functie)	B	n.v.t.
	Vice voorzitter Raad van Commissarissen Rabobank Drachten Noordoost Friesland	B	2024
	Lid Raad van Toezicht Sionsberg, Dokkum	B	2023
	Lid Regioboard Noordoost Fryslân	O	n.v.t.
	Bestuurslid Metaalunie district Noord	O	n.v.t.
Mevr. K.J. van Westrhenen	Beleidsmedewerker Drenthe College (hoofd functie)	B	n.v.t.
Dhr. F.J. Talsma	Foeke Jan Talsma Interim P&O (hoofd functie)	B	n.v.t.
	Docent HRM (parttime) Hanzehogeschool Groningen	B	2022
Dhr. F.G.Visser	Middelrijk bestuurder van alle entiteiten vallende onder de Timpaan Groep te Gorredijk	B	n.v.t.
	Voorzitter vriendschaps comité Dokkum, Crediton, Fulda te Dokkum	O	n.v.t.
	Voorzitter raad van toezicht Sa4 zorg te Leeuwarden	B	?

Naam	(Neven)functies en/of nevenwerkzaamheden	Betaald/ Onbetaald	Einddatum
Dhr. G.W. van Lonkhuyzen	Bestuurslid brancheorganisatie ProVoet en Stichting Bravo	B	2023
	Lid RvT Ambacht in Nederland	B	2024
	Bestuurslid Mariëburgfonds	B	n.v.t.
	Voorzitter begeleidingscie. geestelijk verzorgers	O	2022
	Scheidsrechter volleybal Nevobo	O	n.v.t.
mw. C.W.J. Broeren eigenaar Broeren 2022, onderwijs en toezicht		B	n.v.t.

2.3 Jaarlijkse evaluatie van het eigen functioneren

Het 'oude' toezichthoudend orgaan van de personele unie verantwoordt zich in het jaarverslag 2022 van het Dockinga College.

Het nieuwe toezichthoudend bestuur is statutair op 26 september 2022 in werking getreden en geregistreerd bij de Kamer van Koophandel. In november 2022 is de nieuwe voorzitter aangetreden. Van een jaarlijkse evaluatie kan pas eind 2023 sprake zijn. Na ingang statuten zijn er in 2022 twee vergaderingen

van TB en DB geweest en heeft het TB apart van de dagelijks bestuurder vooroverleg gevoerd en teruggekeken op de kwaliteit van de uitvoering van de toezichthoudende activiteiten.

2.4 Proces controle door de accountant

Het kalenderjaar 2022 was voor bestuur, toezicht en accountant vanwege de ontvlechting een lastig jaar. In september 2022 is door het 'oude' toezichthoudend orgaan besloten om een extra controle door de accountant uit te laten voeren op de periode augustus, september. Aanleiding hiertoe vormde het gebrek aan gegevens rondom de financiële bedrijfsvoering in die periode en het gebrekkige inzicht in de bankrekeningen van PRO Dokkum vanwege het per 1 augustus 2022 wegvallen van de financiële verantwoording door het bestuursbureau van de personele unie. Er lag uiteraard wel een goedgekeurde begroting 2022 met de toezegging dat besteding van de bekostiging bij een eventuele ontvlechting niet in gevaar mocht komen. Die toezegging is nagekomen en na overname van de administratie door Onderwijsbureau Meppel kon het geheel weer overzien worden.

Door het gebroken boekjaar 2022 heeft de accountant veel extra werk moeten verrichten. Dit proces is in goed overleg met de opdrachtgever, TB van PRO Dokkum, verlopen.

2.5 Vermenging bestuurs- en toezichthoudende functie

De dagelijks bestuurder van de stichting is conform de statuten van het samenwerkingsverband ook toezichthoudend bestuurslid bij het samenwerkingsverband VO Fryslan Noard.

Stichting voor Chr.
Praktijkonderwijs N-O
Friesland

Financieel jaarverslag 2022

24-7-2023

Inhoudsopgave

Toelichting op onderdelen van het jaarverslag	Pagina
Bestuursverslag	
Financiële kengetallen	35
Jaarrekening	
Balans per 31 december 2022	36
Staat van baten en lasten over 2022	38
Kasstroomoverzicht	39
Toelichting behorende bij de jaarrekening	40
Grondslagen	40
Toelichting op de balans per 31 december 2022	44
Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen	47
Gebeurtenissen na balansdatum	47
Model G, Overzicht doelsubsidies OCW	48
Toelichting op de staat van baten en lasten over 2022	49
Overzicht verbonden partijen	51
Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector	52
Gegevens over de rechtspersoon	54
Bestemming van het resultaat	55
Overige gegevens	
Controleverklaring	56

Financiële kengetallen

Aan de hand van de jaarrekening kunnen een aantal kengetallen en ratio's worden berekend die verder inzicht kunnen geven in de gevolgen van het gevoerde beleid over het boekjaar en waardoor het beeld uit de jaarrekening kan worden verduidelijkt.

<u>Kengetallen</u>	<u>2022</u>	<u>2021</u>
<u>Rentabiliteit</u> <i>Exploitatieresultaat in een percentage van de totale baten.</i> De rentabiliteit geeft aan in hoeverre de inkomsten en uitgaven van een instelling elkaar in evenwicht houden.	2%	7%
<u>Current ratio</u> <i>Verhouding vlottende activa en kortlopend vreemd vermogen.</i> Deze verhouding geeft aan in hoeverre de organisatie in staat is aan haar korte termijnverplichtingen te voldoen. De signaleringswaarde die de inspectie voor het onderwijs hanteert is afhankelijk van de totale baten. Totale baten kleiner dan 3 miljoen, signaleringswaarde minder dan 1,5. Totale baten groter dan 3 miljoen maar kleiner dan 12 miljoen, signaleringswaarde minder dan 1. Totale baten groter dan 12 miljoen, signaleringswaarde minder dan 0,75.	7,36	8,67
<u>Solvabiliteit 1</u> <i>Eigen vermogen in percentage van het totale vermogen</i>	85,3%	89,7%
<u>Solvabiliteit 2</u> <i>Eigen vermogen plus voorzieningen / totale passiva</i> De solvabiliteit geeft aan in hoeverre de organisatie in staat is aan haar lange termijnverplichtingen te voldoen. 25% a 50% wordt als goed aangemerkt. Is de waarde hoger dan 25% (solvabiliteit 1) dan is de organisatie in staat om aan haar lange termijn verplichtingen te voldoen. Bij solvabiliteit 2 wordt door het ministerie van OCW een signaleringswaarde gehanteerd van 30%.	89,8%	91,8%
<u>Weerstandsvermogen</u> <i>Eigen vermogen / Totale baten</i> Het weerstandsvermogen geeft de vrije vermogensbuffer aan voor het opvangen van calamiteiten. Een percentage tussen de 5 en 20 procent wordt gezien als voldoende buffer.	97,5%	96,6%
Aantal leerlingen per teldatum 1-10 (t-1)	195	194
Gemiddeld aantal FTE	25,00	26,50
<u>Personeelskosten per FTE</u>	107.582	87.795

A.1.1 Balans per 31 december 2022

(na verwerking resultaatbestemming)

1.	Activa	31 december 2022	31 december 2021
1.2	Materiële vaste activa	991.458	1.091.628
	Totaal vaste activa	991.458	1.091.628
1.5	Vorderingen	126.012	193.223
1.7	Liquide middelen	2.900.986	2.467.676
	Totaal vlottende activa	3.026.998	2.660.899
	Totaal activa	4.018.456	3.752.527

2.	Passiva	31 december 2022	31 december 2021
2.1	Eigen vermogen	3.429.477	3.364.190
2.2	Voorzieningen	177.955	81.276
2.4	Kortlopende schulden	411.024	307.061
Totaal passiva		4.018.456	3.752.527

A.1.2 Staat van baten en lasten over 2022

		Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
3.	Baten			
3.1	Rijksbijdrage OCW	3.418.426	3.137.395	3.046.031
3.2	Overige overheidsbijdragen	71.979	50.013	373.721
3.5	Overige baten	27.664	26.600	63.307
	Totaal baten	3.518.069	3.214.008	3.483.059
4.	Lasten			
4.1	Personeelslasten	2.689.556	2.310.330	2.326.580
4.2	Afschrijvingen	141.794	176.429	143.072
4.3	Huisvestingslasten	164.318	156.675	148.188
4.4	Overige lasten	463.000	443.938	628.721
	Totaal lasten	3.458.669	3.087.372	3.246.561
	Saldo baten en lasten	59.401	126.636	236.499
5	Financiële baten	5.886	2.500-	3.326-
	Netto resultaat	65.287	124.136	233.173

A.1.3 Kasstroomoverzicht

	2022	2021
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Resultaat voor financiële baten en lasten	59.401	236.499
<i>Aanpassingen voor:</i>		
- Afschrijvingen	141.794	143.072
- Mutaties voorzieningen	96.680	18.671-
<i>Veranderingen in vlottende middelen:</i>		
- Vorderingen	67.211	117.398-
- Kortlopende schulden	103.963	48.699-
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties	469.048	194.803
Ontvangen interest	7.338	-
Betaalde interest	1.452-	3.326-
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	474.934	191.477
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
(Des)investerings materiële vaste activa	41.625-	41.049-
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	41.625-	41.049-
Mutatie liquide middelen	433.310	150.428
Beginstand liquide middelen	2.467.676	2.317.248
Mutatie liquide middelen	433.310	150.428
Eindstand liquide middelen	2.900.986	2.467.676

Toelichting behorende tot de jaarrekening:

Grondslagen

Algemeen

De Stichting voor Christelijk Praktijkonderwijs in Noord-Oost Friesland is statutair gevestigd aan de Woudweg 140 te Dokkum.

Activiteiten

De activiteiten van de Stichting voor Christelijk Praktijkonderwijs in Noord-Oost Friesland richten zich op het verzorgen van Praktijkonderwijs in Noord-Oost Friesland.

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

De jaarrekening over 2022 is opgesteld conform de richtlijnen van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en overeenkomstig de verslaggevingsvoorschriften en bepalingen zoals weergegeven in Titel 9 van boek 2 van het Burgerlijk Wetboek. Tevens is de richtlijn 660 van de Raad voor de Jaarverslaggeving gevolgd. In deze richtlijn zijn voor de sector presentatie-, waarderings- en verslaggevingsvoorschriften geformuleerd.

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva gewaardeerd volgens het kostprijsmodel.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar. De vergelijkende cijfers van het voorgaande boekjaar zijn, waar nodig, qua rubricering voor vergelijkingsdoeleinden aangepast.

Rapporteringsvaluta

De bedragen in de tabellen worden gepresenteerd in euro's. Als gevolg van afrondingen zijn in sommige gevallen geringe verschillen ontstaan. Deze verschillen tasten de betrouwbaarheid van de jaarrekening niet aan en zijn geen belemmering voor het verkrijgen van het vereiste inzicht.

Financiële instrumenten

Onder financiële instrumenten worden zowel primaire financiële instrumenten, zoals vorderingen en schulden, als financiële derivaten verstaan. In de toelichting op de onderscheiden posten van de balans wordt de reële waarde van het betreffende instrument toegelicht als die afwijkt van de boekwaarde. Indien het financiële instrument niet in de balans is opgenomen wordt de informatie over de reële waarde gegeven in de toelichting op de 'Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen'. Voor de grondslagen van primaire financiële instrumenten wordt verwezen naar de behandeling per balanspost. De stichting kent geen financiële derivaten.

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden alle rechtspersonen aangemerkt waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de statutaire directieleden, andere sleutelfunctionarissen in het management van de entiteit zijn verbonden partijen. Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname van het materieel vast actief.

Gebouwen en terreinen

Het bevoegd gezag is juridisch eigenaar van de gebouwen en terreinen. Omdat het economisch eigendom niet berust bij het bevoegd gezag, zijn de gebouwen en terreinen niet als zodanig geactiveerd. Echter de uit eigen middelen gefinancierde investeringen in nieuwbouw, dan wel investeringen in grote renovaties worden wel geactiveerd.

Uitgaven voor onderhoudsprojecten boven de € 5.000,- per project per gebouw worden geactiveerd. De afschrijvingstermijnen worden op basis van de MOP (Meerjarenonderhoudsplanning) gehanteerd, variërend van 5 tot 40 jaarlijkse termijnen. Kosten van onderhoud beneden de € 5.000,- worden rechtstreeks ten laste van de exploitatie gebracht.

De activeringsgrens voor de overige activa is € 400,-

Het systeem van afschrijvingen is als volgt:

Gebouwen, bestaande uit:

- Gebouwen 2,5% van de aanschafwaarde
- Groot onderhoud 10% en 20% van de aanschafwaarde
- Technische installaties 5% van de aanschafwaarde

Inventaris en apparatuur, bestaande uit:

- Inventaris 5% en 10% van de aanschafwaarde
- ICT 20% van de aanschafwaarde

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen. Dit betreffen vorderingen met een op balansdatum resterende looptijd van ten hoogste één jaar

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Liquide middelen die niet ter directe beschikking staan worden verwerkt onder de vorderingen. Liquide middelen die gedurende langer dan 12 maanden niet ter directe beschikking staan van de organisatie worden verwerkt onder de financiële vaste activa.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen is opgedeeld in een privaat deel en een publiek deel. Private middelen zijn middelen afkomstig van leden van de vereniging of zijn rechtsvoorgangers, dan wel van ouders. Het publieke deel van het eigen vermogen is afkomstig van overheidsorganen of andere publiekrechtelijke instellingen.

Reserves worden gewaardeerd per balansdatum, nadat de resultaatverdeling heeft plaatsgevonden. Resultaten op de primaire bedrijfsactiviteiten komen ten gunste dan wel ten laste van de 'Algemene Reserve'.

Naast een Algemene Reserve kunnen bestemmingsreserves worden gevormd voor diverse doeleinden.

Bestemmingsreserves

Publieke bestemmingsreserves:

- BAPO: deze reserve is gevormd om daarmee de verplichtingen in het kader van de BAPO duidelijk afgescheiden te houden van de Algemene Reserve. De bestemmingsreserve BAPO wordt gewaardeerd tegen 90% van de door het zittend personeel gespaarde rechten;
- Eigen bijdrage nieuwbouw: deze eigen bijdrage in nieuwbouw (gerealiseerd in 2011) vloeit in 40 jaar tijd terug naar de algemene reserve;
- NPO gelden: deze reserve is gevormd om de ontvangen NPO gelden in te kunnen zetten waarmee leerlingen en leraren geholpen kunnen worden om coronavertraging aan te pakken.

Private bestemmingsreserves:

- Ouderkapitaal: dit betreft private middelen afkomstig van rechtsvoorgangers van de huidige stichting (vh vereniging);
- Ouderbijdragen: dit betreft nog niet bestede ouderbijdragen (private middelen);
- Nazorgfonds: deze reserve is in 2014 gerealiseerd naar aanleiding van de opheffing van de Stichting Nazorgfonds. Ten laste van deze bestemmingsreserve komt jaarlijks ad. € 4.500,- bestedingen voor het verlenen van geldelijke steun ten behoeve van leerlingen van PRO Dokkum. Voor zover mogelijk dient de aard van de bestedingen te liggen in de recreatieve sfeer.

Voorzieningen

Een voorziening wordt in de balans opgenomen wanneer:

- Er sprake is van een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden;
- het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van de verplichting een uitstroom van middelen noodzakelijk is; en
- er een betrouwbare schatting kan worden gemaakt van de omvang van de verplichting.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. Enkel uitgaven waarvoor de voorziening oorspronkelijk was gevormd worden ten laste van de voorziening gebracht.

Pensioenen

Er is één pensioenregeling. Dit betreft een Nederlandse regeling en wordt gefinancierd door afdrachten aan pensioenuitvoerder, te weten het bedrijfstakpensioenfonds ABP. Per ultimo boekjaar heeft dit pensioenfonds een dekkingsgraad van 118,6% (beleidsdekkingsgraad). De pensioenverplichting wordt gewaardeerd volgens de "verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering". In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de staat van baten en lasten verantwoord. De stichting heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij ABP, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. De stichting heeft daarom de pensioenregeling verwerkt als een "verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering" en heeft alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Jubileumvoorziening

De voorziening jubilea is opgenomen tegen de contante waarde van de toekomstige uitbetalingen en is afhankelijk van de ingeschatte blijfkans, gemiddelde salarisstijging en disconteringsvoet. De werkelijke jubilea-uitkeringen worden ten laste van deze voorziening gebracht.

Voorziening LPB

De Voorziening LPB is gerealiseerd vanwege de nieuwe regeling Levensfasebewust Personeels Beleid (LPB) die per 01-08-2014 de oude BAPO-regeling heeft vervangen.

Iedere medewerker heeft per schooljaar recht op 50 uren Persoonlijk Budget. De voorziening heeft betrekking op die PB-uren, die worden gespaard voor een latere verlofopname.

De uren wordt gewaardeerd tegen 1/138ste deel van het bruto maandsalaris, uitgaande van het bedrag dat hoort bij de hoogste trede van de betreffende loonschaal per 31 december van het boekjaar, inclusief 15% opslag sociale lasten

Voorziening WW-uitkeringen

Sinds de afschaffing van het Participatiefonds per 1 januari 2007 zijn scholen deels eigen risicodragers voor wachtgelduitgaven. Van de wachtgelduitgaven wordt 75% verevend tussen de scholen; dit deel wordt begroot en verrekend in de exploitatie. Voor de overige 25% dragen scholen volledig eigen risico. De waardering van de voorziening wordt bepaald op basis van het individuele situatie per medewerker en correspondentie met het UWV.

Voorziening transitievergoeding

Bij ontslag krijgen werknemers een transitievergoeding van de werkgever. De voorwaarde is dat het initiatief om het dienstverband te beëindigen of niet voort te zetten bij de werkgever ligt. Of indien de werknemer zelf ontslag neemt of de tijdelijke arbeidsovereenkomst niet verlengt vanwege ernstig verwijtbaar handelen of nalaten van de werkgever. Dit geldt voor zowel vaste als tijdelijke werknemers. De hoogte van de transitievergoeding hangt af van het maandsalaris en de duur van het dienstverband. De hoogte van de transitie vergoeding is 1/3 maand per gewerkt jaar waarbij de transitievergoeding alleen geldt bij ontslag via UWV of kantonrechter. De transitievergoeding is maximaal 1 bruto jaarsalaris.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Deze is gelijk aan de nominale waarde.

Grondslagen voor resultaatbepaling

Baten

Onder baten wordt verstaan de van overheidswege toegekende (normatieve) bijdrage OCW, overige OCW-subsidies en (gemeentelijke) overheidsbijdragen, alsmede de van derden toegekende overige bijdragen. De baten worden toegerekend aan het boekjaar waarop zij betrekking hebben.

Lasten

De lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop zij betrekking hebben. De lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen. Verliezen die hun oorsprong vinden in het boekjaar worden in aanmerking genomen zodra deze voorzienbaar zijn.

A.1.4 Toelichting op de balans per 31 december 2022

1. Activa

1.2 Materiële vaste activa

	Aanschaf- waarde per 31 december 2021	Afschrijvingen tot en met 31 december 2021	Boekwaarde per 31 december 2021	Mutaties 2022				Aanschaf- waarde per 31 december 2022	Afschrijvingen tot en met 31 december 2022	Boekwaarde per 31 december 2022
				Investerings	Desinves-teringen	Afschrijvingen	Afschrijvingen desinvesteringen			
1.2.1 Gebouwen en terreinen	1.393.724	512.449-	881.274	25.310	0-	95.754-	0	1.419.034	608.204-	810.830
1.2.2 Inventaris en apparatuur	654.108	443.754-	210.354	16.315	0	46.040-	0-	670.423	489.794-	180.628
Materiële vaste activa	2.047.832	956.204-	1.091.628	41.625	0-	141.794-	0	2.089.456	1.097.998-	991.458

Onder inventaris en apparatuur vallen de posten meubilair en ICT-middelen.

1.5 Vorderingen

		31 december 2022	31 december 2021
1.5.1	Debiteuren	1.616	70
	<i>Overige overlopende activa</i>	<i>124.397</i>	<i>193.153</i>
1.5.8	Overlopende activa	124.397	193.153
	Totaal Vorderingen	126.013	193.223

De vorderingen hebben een looptijd korter dan 1 jaar.

1.7 Liquide middelen

		31 december 2022	31 december 2021
1.7.1	Kasmiddelen	346	270
1.7.2	Banken	2.901.114	2.467.406
1.7.4	Overig	475-	-
		2.900.986	2.467.676

2.1 Eigen vermogen

		Boekwaarde per 31 december 2021	Mutaties 2022		Boekwaarde per 31 december 2022
			Bestemming resultaat	Overige mutaties	
2.1.1	Algemene reserve	2.312.783	222.309	-	2.535.092
2.1.2	Bestemmingsreserve publiek	689.496	152.522-	-	536.974
2.1.3	Bestemmingsreserve privaat	361.911	4.500-	-	357.411
		3.364.190	65.287	-	3.429.477

De bestemmingsreserve privaat is gevormd uit resultaten uit voorgaande jaren vanuit de private geldstromen.

Toelichting Bestemmingsreserve publiek:

	Boekwaarde per 31 december 2021	Mutaties 2022		Boekwaarde per 31 december 2022
		Bestemming resultaat	Overige mutaties	
Huisvestings reserve	565.736	28.762-	-	536.974
Bestemmingsreserve NPO	123.760	123.760-	-	-
	689.496	152.522-	-	536.974

2.1T-1 Eigen vermogen (vergelijkende cijfers vorig jaar)

	Boekwaarde per 31 december 2020	Mutaties 2021		Boekwaarde per 31 december 2021
		Bestemming resultaat	Overige mutaties	
2.1.1T-1 Algemene reserve	2.165.609	147.174	-	2.312.783
2.1.2T-1 Bestemmingsreserve publiek	595.242	94.254	-	689.496
2.1.3T-1 Bestemmingsreserve privaat	370.166	8.255-	-	361.911
	3.131.017	233.173	-	3.364.190

De bestemmingsreserve privaat is gevormd uit resultaten uit voorgaande jaren vanuit de private geldstromen.

Toelichting Bestemmingsreserve publiek (vergelijkende cijfers vorig jaar):

	per 31 december 2020	Mutaties 2021		per 31 december 2021
		Bestemming resultaat	Overige mutaties	
Huisvestings reserve	595.242	29.506-	-	565.736
Bestemmingsreserve NPO	-	123.760	-	123.760
	595.242	94.254	-	689.496

2.2 Voorzieningen

		Mutaties 2022					
		Boekwaarde per 31 december				Boekwaarde per 31 december	
		2021	Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	2022	
							Kortlopende deel < 1 jaar
							Langlopende deel > 1 jaar
2.2.1	Personeel	81.276	112.746	16.066-	-	177.956	-
	<i>Jubilea</i>	<i>23.104</i>	<i>10.008</i>	<i>7.385-</i>	<i>-</i>	<i>25.727</i>	<i>-</i>
	<i>Overig</i>	<i>58.172</i>	<i>102.738</i>	<i>8.681-</i>	<i>-</i>	<i>152.229</i>	<i>-</i>
	<i>personeel</i>						
		81.276	112.746	16.066-	-	177.956	-

2.4 Kortlopende schulden

		31 december 2022	31 december 2021
2.4.3	Crediteuren	78.648	49.111
2.4.7.1	<i>Loonheffing</i>	<i>119.874</i>	<i>112.358</i>
2.4.7	Totaal belastingen en premies sociale verzekeringen	119.874	112.358
2.4.8	Schulden terzake van pensioenen	35.347	33.551
2.4.9	Overige kortlopende schulden	3.565	5.177
2.4.10.5	<i>Overlopende passiva m.b.t. vakantiegeld</i>	<i>81.775</i>	<i>62.376</i>
2.4.10.8	<i>Overlopende passiva algemeen</i>	<i>91.815</i>	<i>44.489</i>
2.4.10	Totaal overlopende passiva	173.590	106.865
Totaal kortlopende schulden		411.024	307.061

De kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan 1 jaar.

2.5 Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Er is een contract met Onderwijsbureau Meppel. Dit contract wordt periodiek verlengd.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die van invloed zijn op de waardering van de in de balans getoonde posten of het resultaat.

Model G, Overzicht doelsubsidies OCW

G1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule

Toewijzing			De activiteiten zijn ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking geheel uitgevoerd en afgerond (J/N)
Omschrijving	Kenmerk	Datum	
N.v.t.			Maak keuze

G2 Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule

G2-A Aflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	Kenmerk	Datum	Bedrag toewijzing (€)	Ontvangen t/m 2021	Lasten t/m 2021	Stand begin 2022	Ontvangen in 2022	Lasten in 2022	Te verrekenen 31-12-22
N.v.t.			-	-	-	-	-	-	-
Aflopend			-	-	-	-	-	-	-

G2-B Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Kenmerk	Datum	Bedrag toewijzing (€)	Ontvangen t/m 2021	Lasten t/m 2021	Stand begin 2022	Ontvangen in 2022	Lasten in 2022	Stand ultimo 2022
N.v.t.			-	-	-	-	-	-	-
Doorlopend			-	-	-	-	-	-	-

Toelichting op de staat van baten en lasten over 2022

3 Baten

3.1 Rijksbijdragen OCW

		Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
3.1.1.1	Rijksbijdragen OCW	3.401.269	3.123.640	3.027.676
3.1.3.3	Rijksbijdragen via samenwerkingsverband	17.157	13.755	18.355
	Totaal rijksbijdragen	3.418.426	3.137.395	3.046.031

3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies

		Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
3.2.1	Gemeentelijke bijdragen en subsidies	-	-	43.500
3.2.2	Overige overheidsbijdragen	71.979	50.013	330.221
		71.979	50.013	373.721

3.5 Overige baten

		Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
3.5.1	Verhuur	330	1.500	90
3.5.5	Ouderbijdragen	12.302	18.575	4.965
3.5.6	Overig	15.033	6.525	58.252
		27.664	26.600	63.307

4.1 Personele lasten

		Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
4.1.1.1	Bruto lonen en salarissen	1.785.334	1.633.034	1.671.293
4.1.1.2	Sociale lasten	249.873	234.778	236.631
4.1.1.3	Pensioenlasten	302.683	300.051	291.669
4.1.1	Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenen	2.337.890	2.167.863	2.199.593
4.1.2.1	Dotaties personele voorzieningen	104.065	18.500	8.612-
4.1.2.2	Personeel niet in loondienst	208.034	69.083	86.935
4.1.2.3	Overig	41.456	39.902	41.850
4.1.2.4	Scholing/opleiding	12.114	14.982	6.814
4.1.2	Overige personele lasten	365.670	142.467	126.987
4.1.3	Af: Uitkeringen	14.004-	-	-
		2.689.556	2.310.330	2.326.580

		Realisatie 2022	Realisatie 2021	
Gemiddeld aantal FTE		25	27	
4.2	Afschrijvingen			
		Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
4.2.2.1	Gebouwen	95.754	130.638	97.222
4.2.2.2	Inventaris en apparatuur	46.040	45.791	45.850
		141.794	176.429	143.072
4.3	Huisvestingslasten			
		Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
4.3.3	Onderhoud	35.160	34.325	37.459
4.3.4	Water en energie	56.278	66.200	55.449
4.3.5	Schoonmaakkosten	59.525	42.500	49.648
4.3.6	Heffingen	2.595	8.150	2.407
4.3.8	Overige huisvestingslasten	10.760	5.500	3.224
		164.318	156.675	148.188
4.4	Overige lasten			
		Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
4.4.1	Administratie- en beheerslasten	280.468	268.750	265.697
4.4.2.1	Inventaris en apparatuur	17.971	17.250	9.109
4.4.2.2	Leermiddelen	126.712	133.708	119.087
4.4.2	Inventaris, apparatuur en leermiddelen	144.683	150.958	128.196
4.4.4	Overig	37.849	24.230	234.828
		463.000	443.938	628.721
Uitsplitsing				
4.4.1.1	Honorarium onderzoek jaarrekening	11.224		3.809
4.4.1.2	Honorarium andere controleopdrachten	-		-
4.4.1.3	Honorarium fiscale adviezen	-		-
4.4.1.4	Honorarium andere niet-controledienst	-		-
Accountantslasten		11.224		3.809
5	Financiële baten en lasten			
		Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
5.1	Rentebaten	7.338	-	-
5.5	Rentelasten	1.452-	2.500-	3.326-
		5.886	2.500-	3.326-

A.1.7

Overzicht verbonden partijen

Meerderheidsdeelneming (BV of NV)

Naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	vermogen 31 december 2022	Exploitatie- saldo 2022	Omzet 2022	Verklaring art.2:403 BW ja/nee	Consoli- datie ja/nee	Deelne- mingsper- centage	Code activiteit
------	-----------------	------------------	---------------------------------	----------------------------	---------------	--------------------------------------	-----------------------------	---------------------------------	--------------------

Overige verbonden partijen (minderheidsbelang en geen beslissende zeggenschap)

Naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Code activiteit
Onderwijsgroep Fricolore U.A.	Vereniging	Heerenveen	4
SWV Fryslân-Noard	Stichting	Leeuwarden	4

Code activiteiten: 1. contractonderwijs, 2. contractonderzoek, 3. onroerende zaken, 4. overige

A.1.8 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de Regeling bezoldiging topfunctionarissen OCW-sectoren die op Stichting voor Chr. Praktijkonderwijs N-O Friesland van toepassing is.

Op grond van de WNT regelgeving is de klasseindeling A van toepassing. Bij deze klasseindeling geldt voor 2022 een bezoldigingsmaximum van € 128.000. Dit geldt naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband. Voor topfunctionarissen zonder dienstbetrekking geldt met ingang van 1 januari 2016 voor de eerste 12 kalendermaanden een afwijkende normering, zowel voor de duur van de opdracht als voor het uurtarief.

Deze klasseindeling is gebaseerd op de uitkomsten van de complexiteitsvragen die als volgt zijn vastgesteld:

Totale baten	2
Aantal leerlingen	1
Gewogen aantal onderwijssoorten	1
Totaal aantal complexiteitspunten	4

1. BEZOLDIGING TOPFUNCTIONARISSEN

1a. Leidinggevende topfunctionarissen mét dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt (bedragen in €)

Gegevens 2022	G.W. van Lonkhuyzen	A.D. Aalberts	Y. de Groot- Krikke	F.J. Talsma	K.J. van Westrhenen	S.M. Ensel- Boonstra							
Functiegegevens	Dagelijks bestuurer												
Aanvang en einde functievervulling 2022	1/1-31/08												
Omvang dienstverband in FTE	0,104												
Dienstbetrekking?	ja												
Bezoldiging													
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	9.504												
Beloningen betaalbaar op termijn	1.574												
Subtotaal	11.078												
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	11.078												
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag													
Bezoldiging	11.078												
Bedrag van de overschrijding													
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan													
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling													

Gegevens 2021													
Aanvang en einde functievervulling 2021	1/1-31/12												
Omvang dienstverband 2021 in FTE	0,104												
Dienstbetrekking?	ja												
Bezoldiging													
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	10.970												
Beloningen betaalbaar op termijn	1.926												
Subtotaal	12.896												
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	12.896												
Totaal bezoldiging 2021	12.896												

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12 (bedragen in €)

Gegevens 2022	K.D.J.M. van der Drift		C.W.J. Vrielink-Broeren										
Functiegegevens	Interim dagelijks bestuurder		Interim dagelijks bestuurder										
Kalenderjaar	2022	2021	2022	2021									
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang-einde)	1/9-25/9		20/6-31/12										
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	1	n.v.t.	5	n.v.t.									
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar			331										
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum													
Maximum uurtarief in het kalenderjaar €	206	n.v.t	206	n.v.t.									
Maxima op basis van de normbedragen per maand													
Individueel toepasselijk maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	0		44.685										
Bezoldiging, exclusief BTW													
Werkelijk uurtarief lager dan het maximum uurtarief?	ja, namelijk ...		ja, namelijk ...										
Werkelijk uurtarief kalenderjaar indien tarief hoger			135										
Bezoldiging in de betreffende periode													
Totale bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	0		0										
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag													
Bezoldiging													
Bedrag van de overschrijding													
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan													
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling													

1d. Topfunctionarissen alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt met een bezoldiging van € 1.800 of minder

Naam	Functie												
------	---------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Tot 31 juli 2022 toezichthouder op de personele unie:

A.D. Aalberts	Voorzitter												
Y. de Groot-Krikke	Secretaris												
S.M. Ensel-Boonstra	Penningmeester												
K.J. van Westrhenen	Lid												
F.J. Talsma	Lid												

Vanaf 1 augustus 2022 toezichthouder:

F.G. Visser	Voorzitter RvT												
A.D. Aalberts	Lid												
K.J. van Westrhenen	Lid												
S.M. Ensel-Boonstra	Lid												

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt (bedragen in €)

Er zijn geen uitkeringen wegens beëindiging van het dienstverband voldaan aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

3. OVERIGE RAPPORTAGEVERPLICHTINGEN OP GROND VAN DE WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met dienstbetrekking die in 2022 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Gegevens over de rechtspersoon

Algemene gegevens

Bestuursnummer	42606
Naam instelling	Stichting voor Chr. Praktijkonderwijs N-O Friesland
Rechtsvorm	Stichting
KvK-nummer	41018876
Statutaire zetel	Dokkum
Adres	Birdaarderstraatweg
Huisno	82
Huisno.toevoeging	
Postadres	147
Postcode	9101PK
Plaats	Dokkum
Telefoon	0519-294137
E-mailadres	info@prodokkum.nl
Website	www.prodokkum.nl
Contactpersoon	B. van Kammen
Telefoon	-
E-mailadres	info@prodokkum.nl
Accountant	Van Ree

BRIN-nummers 05NE Pro Dokkum

Bestemming van het resultaat

Het voorstel voor de resultaatbestemming is als volgt:

- € 222.309 wordt toegevoegd aan de algemene reserve
- € 28.762- wordt onttrokken aan de bestemmingsreserve huisvesting
- € 123.760- wordt onttrokken aan de bestemmingsreserve NPO
- € 4.500- wordt onttrokken aan de bestemmingsreserve privaat

Ondertekening door bestuurders en toezichthouders

Bovenschools management/College van bestuur:

Bestuur:

- C.W.J. Vrielink-Broeren

Toezichthouder:

- F. Visser

- M. van Ensel-Boonstra

- K. van Westrhenen

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het intern toezichthoudend orgaan van Stichting voor Christelijk Praktijkonderwijs in Noord- Oost Friesland

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2022 van Stichting voor Christelijk Praktijkonderwijs in Noord- Oost Friesland te Dokkum gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting voor Christelijk Praktijkonderwijs in Noord- Oost Friesland op 31 december 2022 en van het resultaat over 2022 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2022 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2022;
2. de staat van baten en lasten over 2022; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting voor Christelijk Praktijkonderwijs in Noord- Oost Friesland zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2022 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en op grond van de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en het intern toezichthoudend orgaan voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het

Onderwijscontroleprotocol OCW 2022. In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

Het intern toezichthoudend is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn,
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die

voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het intern toezichthoudend orgaan onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Zwolle, 24 juli 2023

Van Ree Accountants

w.g.

R. van der Weerd RA MSc